

BENDROSIOS CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS DRAUDIMO TAIŠYKLĖS

(Patvirtintos ADB „Compensa Vienna Insurance Group“ 2018 m. rugpjūčio 21 d. Valdybos nutarimu, galiojančios nuo 2018 m. rugsėjo 17 d.)

BENDROJI DALIS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. ADB „Compensa Vienna Insurance Group“ (toliau – Draudikas), šių Bendrosios civilinės atsakomybės taisyklių (toliau – BCA taisyklės ar taisyklės) pagrindu ir (ar) papildomų sąlygų pagrindu, sudaro draudimo sutartis su verslininkais ir įsipareigoja už draudimo sutartyje nustatytą Draudėjo mokamą draudimo įmoką, draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiui įvykus draudžiamajam įvykiui, išmokėti draudimo sutartyje nustatytą tvarka apskaičiuotą draudimo išmoką.

1.2. Draudimo sutartis gali būti sudaryta dėl Draudėjo ar kito asmens (toliau – Apdraustasis), nurodyto draudimo sutartyje, civilinės atsakomybės. Tokiu atveju visos sudarytos draudimo sutarties sąlygos, kurios taikomos Draudėjui, galioja ir Apdraustajam, išskyrus pareigą mokėti draudimo įmokas, jeigu nebuvo sutarta kitaip.

1.3. Draudimo sutartis sudaroma šių BCA taisyklių ir nustatytų papildomų draudimo sąlygų pagrindu.

1.4. Sutartyje gali būti nustatytos papildomos arba skirtingos nei šiose taisyklėse nustatytos nuostatos (individualios sąlygos), dėl kurių turi būti susitarta raštu, jas įrašant ir apibrėžiant draudimo liudijime.

1.5. Esant standartinių taisyklių ir (ar) papildomų sąlygų ir (ar) individualių draudimo sąlygų prieštaravimams, Draudikas pirmiausia vadovaujasi individualiai šalių aptartomis ir į draudimo liudijimą įtrauktomis sąlygomis.

II. SĄVOKŲ APIBRĖŽIMAI

2.1. Apdraustasis – draudimo sutartyje nurodytas asmuo, kurio civilinė atsakomybė yra draudžiama taisyklių pagrindu.

Draudimo taisyklių prasme į Apdraustąją sąvoką taip pat įeina fiziniai asmenys, dirbantys pagal darbo arba civilinę sutartį, vadovaujant ir (ar) kontroliuojant Apdraustajam. Jei taip buvo susitarta, pagal papildomą draudimo sąlygą Nr. I „Darbdavio civilinė atsakomybė (DCA)“ Apdraustąjį darbuotojai tada, kai jie veikia jo vadovaujami ir (ar) kontroliuojami, yra laikomi Trečiąja šalimi. Į Apdraustąją koncepciją taip pat įeina tikrieji Apdraustąjį nariai (ūkinė bendrija) ir (ar) Apdraustąjį įpėdiniai, bet tik tada, kai draudiminio įvykio priežastimi tapo draudimo liudijime paminėto Apdraustąjį veiksmas ar neveikimas.

2.2. Draudėjas – asmuo, kuris kreipėsi į Draudiką dėl Draudimo sutarties sudarymo ar kuriam Draudikas pasiūlė sudaryti draudimo sutartį arba kuris sudarė Draudimo sutartį su Draudiku pagal šias draudimo taisykles.

2.3. Draudimo sutartis – sutartis, kurios šalys yra Draudikas ir Draudėjas. Draudėjas draudimo sutartimi įsipareigoja mokėti Draudikui draudimo įmokas. Draudikas draudimo sutartimi įsipareigoja išmokėti draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

Draudimo sutartį sudaro ir yra neatsiejama jų dalis: šios BCA taisyklės, rašytinis prašymas sudaryti sutartį (jeigu toks buvo pateiktas Draudikui pareikalavus), draudimo liudijimas, draudimo liudijime įrašyti draudimo sutarties priedai, kiti sunumeruoti Draudėjo ir Draudiko raštu įforminti dokumentai, kuriais susitariama dėl papildomų ar individualių draudimo sąlygų.

2.4. Tęstinė sutartis – nauja Draudimo sutartis, kuri įsigalioja nenutrūkstamai iš karto po prieš tai galiojusios draudimo sutarties draudimo apsaugos laikotarpio pabaigos. Prieš sudarant tęstinę sutartį,

Draudėjas turi naujai pateikti rizikos vertinimui ir draudimo įmokos paskaičiavimui visą reikalingą informaciją. Draudikui pareikalavus, prie kiekvienos tęstinės sutarties turi būti pridėtas atnaujintas rašytinis prašymas sudaryti draudimo sutartį.

2.5. Draudžiamasis įvykis – staiga ir netikėtai įvykęs ir nuo Apdraustąjį valios nepriklausantis įvykis, kuriam nutikus Draudikas privalo mokėti draudimo išmoką.

2.6. Nedraudžiamasis įvykis – draudimo sutartyje ir (ar) įstatymuose nurodytas atsitikimas, įvykis, kuriam įvykus Draudikas neprivalo mokėti draudimo išmokos ir neatlygina jokių patirtų nuostolių.

2.7. Draudimo suma – Draudimo sutartyje nurodyta suma, kuria Draudikas gali atlyginti trečiajai šaliai jos patirtus nuostolius (maksimali pagal draudimo sutartį galima draudimo išmoka).

2.8. Sublimitas – draudimo sutartyje nurodyta suma, kurios neviršydamas Draudikas išmoka draudimo išmoką dėl į draudimo liudijimą įtrauktos papildomos ar individualios draudimo sąlygos už draudimo sutartyje įvardintą draudžiamąjį įvykį visam draudimo sutarties galiojimo laikotarpiui. Išmokėjus draudimo išmoką dėl įvardinto draudžiamąjį įvykio ar žalos, sublimitas ir draudimo sutartyje nurodyta draudimo suma mažinama atitinkamos draudimo išmokos dydžiu.

2.9. Draudimo liudijimas (polisas) – Draudiko išduodamas dokumentas, patvirtinantis Draudimo sutarties sudarymą.

2.10. Su Apdraustąjį susiję asmenys – fiziniai (Apdraustąjį valdybos nariai, Apdraustąjį sutuoktinis, tėvai, įtėviai, seneliai, vaikai, įvaikiai, vaikaičiai, broliai, seserys ir jų vyrai bei žmonos, taip pat su Apdraustąjį kartu gyvenantys asmenys, vedantys bendrą ūkį), taip pat fiziniai ir juridiniai asmenys, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoja ar yra kontroliuojami Apdraustąjį arba kartu su Apdraustąjį yra kontroliuojami trečiosios šalies. Kontrolė – tai tiesiogiai ir (ar) netiesiogiai įsigytas arba valdomas įmonės akcijų (pajų ar kitokių kapitalo dalių) paketas, suteikiantis jo savininkams arba valdytojams teisę į daugiau nei 20 % balsų juridinio asmens dalyvių susirinkime ar (ir) teisę skirti (išrinkti) ar atšaukti vadovą, ar (ir) daugiau nei pusę valdybos ar stebėtojų tarybos narių (juos atitinkančių valdymo organų) ar (ir) faktiškai kontroliuoti susijusio asmens priimamus sprendimus.

2.11. Trečiasis asmuo – bet koks asmuo, išskyrus Apdraustąjį, su Apdraustąjį susijusį asmenį, Draudiką.

2.12. Darbdavys – įmonė, įstaiga, organizacija ar kita organizacinė struktūra, nepaisant nuosavybės formos, teisinės formos, rūšies bei veiklos pobūdžio, mokanti arba privalanti mokėti nelaimingų atsitikimų darbe socialinio draudimo įmokas.

2.13. Darbuotojas – fizinis asmuo, įdarbintas Darbdavio/Apdraustąjį ar dirbantis Apdraustąjį naudai, darbo sutarties ar kitos analogiško pobūdžio sutarties pagrindu, LR Darbo kodekso, Valstybės tarnybos įstatymo arba kitų LR teisės aktų numatyta tvarka. Darbuotoju taip pat yra laikomas mokinytis, praktikantas ar savanoris, kuriam Apdraustasis yra patikėjęs atlikti darbą, paslaugą arba kitus veiksmus ir su kuriuo yra sudaręs atitinkamas sutartis.

2.14. Apdrausta veikla – Draudimo liudijime įvardinta Apdraustąjį veikla, kuriai taikoma draudimo apsauga. Jeigu Apdraustasis vykdo kelias veiklas, draudimo apsauga galioja tik tai veiklai, kuri yra nurodyta draudimo liudijime.

2.15. Produktas – kiekvienas Apdraustąjį pagamintas ir apdraustas Apdraustąjį veiklos eigoje į rinką pateiktas materialus kilnojamas daiktas arba daiktas, esantis sudėtine kito kilnojamo arba nekilnojamo daikto dalimi, už kurių gamybą, pateikimą į rinką, pardavimą arba kitą panaudojimo būdą yra atsakingas Apdraustasis. Produktu taip pat laikoma Apdraustąjį suteikta paslauga – veikla, kuria tenkinamas konkretus vartotojo poreikis.

2.16. Produkto pateikimas – tai Apdraustojų produkto išleidimas į rinką tolimesniam, valdymui, naudojimui, vartojimui ar kitokiam paskirstymui verslo tikslais, taip pat jo perdavimas pagal pirkimo – pardavimo, perdirbimo, nuomos, ar kitokio panašaus pobūdžio sutartis.

2.17. Defektų turintis produktas – bet koks draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu į rinką patekęs produktas, kuris neatitinka teisės aktuose saugiam produktui nustatytų reikalavimų ir tokiu pripažįstamas valstybinių saugos kontrolės institucijų ir (ar) Draudiko ir (ar) nepriklausomo eksperto.

2.18. Žala – materialaus turto sunaikinimas, sugadinimas, praradimas ar trečiojo asmens sveikatos sutrikdymas (įskaitant kūno sužalojimą), mirtis ir dėl to patirti tiesioginiai nuostoliai bei negautos pajamos, kurias trečiasis asmuo būtų gavęs, jeigu nebūtų įvykęs įvykis. Žalos sąvoka neapima neturtinės (moralinės) žalos. Taikant BCA taisyklių Papildomas draudimo sąlygas ir (arba) įtraukiant individualias sąlygas dėl draudimo apsaugos, žala gali būti apibrėžta kitaip.

2.19. Nuostoliai – patirtos žalos pinigine išraiška. Į nuostolių dydį, šių BCA taisyklių nustatytomis sąlygomis, taip pat įskaičiuojamos Apdraustojų patirtos, raštu su Draudiku suderintos išlaidos, susijusios su ekspertizės atlikimu, siekiant nustatyti žalos aplinkybes, priežastis ir dydį, taip pat su Draudiku raštu suderintos būtinos Apdraustojų advokato atstovavimo išlaidos ginče bei trečiojo asmens naudai iš Apdraustojų teismo priteistos bylinėjimosi išlaidos, patirtos dėl draudžiamuoju įvykiu pripažinto reikalavimo nagrinėjimo.

2.20. Negautos pajamos – negautos pajamos (fizinio asmens sužalojimo atveju) arba Trečiojo asmens negautas pelnas atskaičius visas išlaidas, mokėtinus mokesčius ir panašiai, kurie realiai būtų buvę gauti (prarastas pelnas), jei nebūtų buvusi padaryta žala, kuriai pagal draudimo sutartį Draudikas yra suteikęs draudimo apsaugą, nebent draudimo sutartyje būtų numatytos išimties.

2.21. Neturtinė (moralinė) žala – moralinė žala. Šalims papildomai susitarus pagal šias Taisykles gali būti draudžiama ir neturtinė žala, kylanti kaip pasekmė dėl trečiojo asmens sveikatos sužalojimo draudžiamuoju įvykiu metu.

2.22. Besąlyginė išskaita (Franšizė) – nuostolio dydis, kurį privalo padengti pats Apdraustasis kiekvieno draudžiamuoju įvykiu atveju. Šis dydis draudimo liudijime gali būti nurodomas skaitine ar apibrėžto laikotarpio išraiška. Jeigu nėra sutarta kitaip, laikoma, kad pagal šias BCA taisykles ir (ar) Papildomas draudimo sąlygas taikoma išskaita yra besąlyginė.

2.23. Sąlyginė išskaita – nuostolių dydis, kurį privalo padengti pats Apdraustasis ir (ar) Draudėjas, jei nuostoliai neviršija išskaitos dydžio. Šis dydis draudimo liudijime gali būti nurodomas skaitine, procentine ar apibrėžto laikotarpio išraiška. Nuostoliams viršijus sąlyginės išskaitos dydį, Draudikas visiškai atlygina patirtą nuostolį, neišskaičiuodamas nustatytos išskaitos.

2.24. Subrangovas – fizinis ar juridinis asmuo, kuris nėra laikomas Apdraustuoju pagal BCA taisyklių Bendrosios dalies 2.1 punkte pateiktą apibrėžimą ir kuriam dėl draudimo liudijime nurodytos veiklos šalių susitarimo pagrindu Apdraustasis pavedė (patikėjo) atlikti darbą, paslaugą arba kitus veiksmus.

2.25. Prašymas sudaryti draudimo sutartį – Draudiko nustatytos rašytinės formos dokumentas arba žodinis prašymas, atnaujinamas sutarties atveju, ir kuris vėliau turi būti patvirtintas, išrašant Liudijimą, kuriuo išreiškiamas Draudėjo ketinimas sudaryti Draudimo sutartį su Draudiku ir kuriuo Apdraustasis suteikia informaciją apie aplinkybes, turinčias įtakos draudimo rizikai įvertinti.

2.26. Atgėžtinio reikalavimo teisė (Subrogacija) – Draudiko teisė reikalauti grąžinti išmokėtą sumą (draudimo išmoką) iš atsakingo už padarytą žalą asmens. Subrogacija yra netaikoma Apdraustojų ir (ar) Draudėjo atžvilgiu, išskyrus įstatyme ir šiose Taisyklėse nustatytas išimtis.

2.27. Reikalavimas – raštu pateiktas pranešimas, kuriuo kreipiamasi į Draudėją ir (ar) Apdraustąjį ar tiesiogiai į Draudiką dėl Apdraustojų padarytos žalos atlyginimo nukentėjusiam trečiajam asmeniui.

2.28. Didelis neatsargumas – Apdraustojų ar su Apdraustuoju susijusių asmenų elgesys, pasireiškiantis veiksmais ir (ar) neveikimu, kurių Apdraustasis, laikydamasis bent minimalių saugos, atsargumo ir dėmesingumo reikalavimų, nebūtų (būtų) padaręs.

2.29. Patikėtas turtas – Apdraustojų teisėtai valdomas tretiesiems asmenims priklausantis turtas. Sąvoka neapima turto (pastatai, statiniai, teritorija), kur Apdraustasis vykdo statybos darbus.

2.30. Draudimo apsaugos laikotarpis – draudimo liudijime nurodytas laiko tarpas, kuriuo apibrėžiama draudimo apsaugos galiojimo pradžia ir pabaiga, kuri nebūtinai sutampa su draudimo sutarties laikotarpiu. Jeigu nesutarta kitaip, laikoma, kad draudimo apsauga galioja tik draudimo sutarties laikotarpiu.

2.31. Draudimo sutarties laikotarpis – draudimo liudijime nurodytas draudimo sutarties laikotarpis, šalims tinkamai ir laiku vykdant sutartus įsipareigojimus.

2.32. Retroaktyvi data – draudimo liudijime nurodyta konkreti data, prieš prasidedant draudimo sutarties laikotarpiui, nuo kurios apdraustam objektui yra taikoma draudimo liudijime nurodyta draudimo apsauga (Papildoma draudimo sąlyga Nr. 20).

2.33. Išplėstinis reikalavimo pateikimo data – šalims susitarus pagal Papildomą draudimo sąlygą Nr. 21 taikomas papildomas terminas pranešimui apie trečiųjų šalių reikalavimus. Išplėstinis reikalavimo pateikimo laikotarpis prasideda iš karto, kai pasibaigia draudimo sutarties laikotarpis.

2.34. Motorinė transporto priemonė – variklį turinti transporto priemonė, įskaitant traktorius, mopetus, kitas savaeigės transporto priemones, skirtas žmonėms ir (arba) kroviniams vežti, išskyrus bėgines transporto priemones.

2.35. Piniginės vertybės – Lietuvos Respublikos arba užsienio valstybių piniginiai ženklai, čekiai, vekseliai, akcijos, obligacijos ir kiti dokumentai, apyvartoje pakeičiantys grynuosius, mokėjimo kortelės.

2.36. Dvigubas draudimas – draudimo išmokos mokėjimas Draudėjui dėl to paties nuostolio pagal kelias draudimo sutartis, kai Draudikas atlygina nuostolį proporcingai savo atsakomybės daliai. Šiuo atveju bendra draudimo išmokų suma neturi viršyti nuostolio sumos.

III. DRAUDIMO OBJKTAS IR DRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI

3.1. Draudimo objektas – atsižvelgiant į šių BCA taisyklių Bendrosios dalies sąlygas, Papildomas draudimo sąlygas ir (ar) individualias draudimo sutarties sąlygas, įstatymų nustatyta tvarka Apdraustajam kylanti civilinė teisinė atsakomybė:

3.1.1. Veiklos civilinės atsakomybės draudimo atveju – kilusi Apdraustajam vykdant apdraustą draudimo liudijime nurodytą veiklą ar (ir) Apdraustajam eksploatuojant teisėtai priklausančius ir (ar) jo teisėtu pagrindu valdomus statinius, patalpas, teritorijas, reklaminius standus, iškabas, įrengimus ar kitą draudimo liudijime nurodytu adresu esantį turtą;

3.1.2. Produkto civilinės atsakomybės draudimo atveju – padaryta Apdraustojų pateiktu netinkamos kokybės produktu arba paslauga.

3.2. Civilinė atsakomybė – pareiga atlyginti trečiajam asmeniui padarytą žalą, atsiradusią atlikus veiksmus (įskaitant neveikimą), kuriuos įstatymas draudžia atlikti, arba pažeidus bendro pobūdžio pareigą elgtis atidžiai ir rūpestingai.

3.3. Priklausomai nuo Apdraustojų pasirinkto varianto, nurodyto draudimo liudijime, šių taisyklių pagrindu gali būti draudžiama:

3.3.1. Pagal Veiklos civilinės atsakomybės draudimo sąlygą:

3.3.1.1. Apdraustojų civilinė atsakomybė trečiajam asmeniui už žalą, padarytą draudėjui vykdant apdraustą draudimo liudijime nurodytą veiklą;

3.3.1.2. Apdraustojo civilinė atsakomybė trečiajam asmeniui už žalą, kilusią dėl eksploatuojamų Apdraustajam teisėtai priklausančių ir (ar) jo teisėtu pagrindu valdomų statinių, patalpų, teritorijos, reklaminių stendų, išskabų, įrengimų ar kito turto, esančio draudimo liudijime nurodytu adresu, trūkumų.

3.3.2. Pagal Produkto civilinės atsakomybės draudimo sąlygą:

3.3.2.1. Apdraustojo civilinė atsakomybė trečiajam asmeniui už žalą, padarytą Apdraustojo pateiktu defektu turinčiu produktu arba paslauga.

3.4. Šalys gali susitarti dėl Papildomų draudimo sąlygų, nurodytų BCA taisyklių Specialiojoje dalyje, taikymo, kurios įrašomos į draudimo liudijimą.

3.5. Draudžiamasis įvykis – tai draudimo apsaugos laikotarpiu ir teritorijoje pateiktas trečiojo asmens reikalavimas atlyginti žalą, kai nustatomos visos šios sąlygos:

3.5.1. Žala trečiajam asmeniui ir veiksmas, kuris yra tiesioginė šios žalos priežastis, turi būti įvykę draudimo apsaugos laikotarpiu;

3.5.2. Reikalavimas atlyginti Apdraustojo padarytą žalą dėl draudžiamąjį įvykio yra pareikštas rašytine (pretenzijos/ieškinio) forma Draudimo sutarties laikotarpiu arba išplėstini reikalavimo pateikimo laikotarpiu, jei dėl jo susitarta pagal Papildomas draudimo sąlygas, o Draudikas apie įvykį yra informuotas BCA taisyklėse nustatytais terminais;

3.5.3. Reikalavimas pareikštas dėl žalos, atsiradusios dėl draudimo liudijime nurodytos apdraustos Apdraustojo veiklos ar Apdraustojo produkto staiga ir netikėtai sukkelto įvykio;

3.5.4. Apdraustajam pagal įstatymus kyla civilinė atsakomybė dėl trečiajam asmeniui padarytos žalos;

3.5.5. Apdraustasis nežinojo ir (ar) negalėjo žinoti apie draudžiamąjį įvykį ir (ar) trečiojo asmens nuostolius iki draudimo sutarties sudarymo.

3.6. Kilus abejonėms dėl žalos atsiradimo dienos kūno sužalojimo atveju, žalos padarymo data laikoma diena, kai nukentėjusysis pirmą kartą kreipiasi į gydytoją dėl simptomų (požymių), kuriais grindžiama žala ir reikalavimas dėl jos atlyginimo.

3.7. Vienu įvykiu laikoma trečiųjų asmenų žala, kilusi dėl tos pačios priežasties ir tomis pačiomis aplinkybėmis, neatsižvelgiant į tai, ar dėl jos atlyginimo buvo pareikštas vienas ar keli reikalavimai, tačiau kiekvieno pareikšto reikalavimo atitikimas draudžiamąjį įvykio sąlygoms, nurodytoms šio skyriaus 3.5 punkte, yra vertinamas atskirai. Jeigu kiti (tolimesni) įvykiai iš įvykių serijos įvyko dėl Apdraustojo tyčinių veiksmų arba akivaizdaus aplaidumo arba dėl to, kad jis nevykdė savo įsipareigojimų, nurodytų BCA taisyklių Bendrosios dalies 11.1 punkte, Draudikas neprisiima atsakomybės už tokių įvykių padarinius, t. y. Draudikui nekyla sutartinės pareigos, įskaitant pareigą mokėti draudimo išmoką.

IV. NEDRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI

4.1. Nedraudžiamieji įvykiai:

4.1.1. Trečiojo asmens finansiniai nuostoliai, kurie kilo ne kaip žalos (Taisyklių 2.18 p.) pasekmė;

4.1.2. Žala, padaryta ne dėl apdraustos veiklos ar dėl draudimo sutartyje nurodyto produkto ar paslaugos;

4.1.3. Trečiojo asmens netiesioginiai nuostoliai arba negautos pajamos, kurie kyla ne kaip to trečiojo asmens materialaus turto sunaikinimo, sugadinimo, praradimo ar jo sveikatos sutrikdymo (įskaitant kūno sužalojimą), mirties pasekmė;

4.1.4. Žala, nesusijusi su statiniais, patalpomis, teritorija, įrengimais, mechanizmais ar kitu turtu, nurodytu draudimo sutartyje;

4.1.5. Žala, padaryta pačiam Apdraustajam ir (ar) Draudėjui ar (ir) su Apdraustuojau susijusiems asmenims;

4.1.6. Žala, padaryta Apdraustojo produktui ir/arba susijusi su Apdraustojo atsakomybe dėl pateiktų produktų ar (ir) suteiktų paslaugų kokybės garantijos ir susijusi su paties Apdraustojo ar trečiosios šalies išlaidomis,

remontuojant ar grąžinant defektų turintį produktą, jį pakeičiant tinkamos kokybės produktu ar išimant jį iš rinkos, išlaidomis pašalinant netinkamą produktą ir informuojant visuomenę apie netinkamą produktą, arba su pretenzijomis, susijusiomis su apyvartos smukimu (sumažėjimu) ir su kitais susijusiais nuostoliais;

4.1.7. Žala, padaryta dėl to, kad produktas ar paslauga neatitiko lūkesčių, nesukėlė pažadėto ar tikėto efekto, neatliko pažadėtų ar tikėtų funkcijų;

4.1.8. Žala, padaryta turtui, kuriame Apdraustojo produktas yra sudėtine dalimi mišinio, detalės, ingrediento, pakuotės ar kitu pavidalu ir/ar kuris yra pagaminamas, paruošiamas, naudojant Apdraustojo produktus, ir/ar kurio gamybai yra naudojami Apdraustojo produktai;

4.1.9. Žala, padaryta dėl produkto naudojimo pažeidžiant saugos reikalavimus ar naudojimo ne pagal paskirtį, arba ne pagal pridėtą naudojimo instrukciją ar kitą produkto savybę ir jo naudojimo būdą aprašantį dokumentą, taip pat ir kai toks dokumentas nepridėtas;

4.1.10. Žala, padaryta dėl fakto, kad produktas neatitinka teisės aktuose nustatytų normų (standartų) ir yra patiekiamas be galiojančio sertifikato ar leidimo, jeigu tokie dokumentai yra privalomi pagal galiojančius teisės aktus, arba kad buvo užsiimta veikla arba produkto tiekimu negavus reikalingų įgaliojimų, licenzijų ar leidimų, jeigu tokie yra privalomi pagal galiojančius teisės aktus;

4.1.11. Žala, kurią Apdraustasis padaro sąmoningai atlikdamas veiksmus, kurie užtraukia baudžiamąją atsakomybę; Apdraustojo žinojimas apie produktų defektus ar kenksmingas savybes, darbų, paslaugų arba kitų veiksmų netinkamumą prilyginamas sąmoningų veiksmų formai pagal šio punkto sąlygas;

4.1.12. Žala, padaryta dėl Apdraustojo tyčios ar didelio neatsargumo. Jei paaiškėtų, kad Draudikas pagal teisinį reguliavimą neturi pagrindo remtis tyčios ar didelio neatsargumo aplinkybėmis prieš nukentėjusius trečiuosius asmenis, Apdraustasis privalo grąžinti Draudikui šio išmokėtą draudimo išmoką.

4.1.13. Žala, atsiradusi tarp Apdraustojo ir kito ta pačia draudimo sutartimi apdrausto asmens bei tarp Apdraustojo ir jo subrangovų, jeigu nėra sutarta kitaip;

4.1.14. Žala, padaryta dėl sveikatos priežiūros paslaugų teikimo, tarp jų medicininių procedūrų vykdymo, konsultacijų teikimo;

4.1.15. Kai atsakomybė už žalą yra platesnė, nei Apdraustajam pagal įstatymus kylanti atsakomybė;

4.1.16. Žala, padaryta dėl darbų, paslaugų ir (ar) produktų neatlikimo, nepateikimo arba vėlavimo juos atlikti, pateikti;

4.1.17. Žala, padaryta dėl Apdraustojo vykdomos veiklos, patiekto, pagaminto, parduoto ar kitaip panaudoto, kai už tai atsakingas Apdraustasis, produkto, jeigu Apdraustajam buvo ir/ ar turėjo būti žinoma apie tokio veiksmo, produkto trūkumus, defektus ar kenksmingą poveikį, netinkamą kokybę, nepakankamą saugumą ar kitas panašias aplinkybes, dėl kurių atsirado žala;

4.1.18. Žala, padaryta dėl to, kad Apdraustasis per nustatytą laikotarpį nepašalina aplinkybių, kurias pašalinti teisėtai reikalavo Draudikas ir (ar) atitinkamos valstybinės institucijos;

4.1.19. Žala, padaryta dėl Apdraustojo veikos (veikimo, neveikimo), kai asmuo buvo apsvaigęs nuo alkoholio, narkotinių ar toksinių, svaiginamųjų medžiagų;

4.1.20. Žala, padaryta dėl ilgalaikių ir/ar natūralių procesų (mikroorganizmų, korozijos, rūdijimo, puvimo, grybelio, išgaravimo, svorio netekimo, natūralaus nusidėvėjimo, spalvos ar kvapo pasikeitimo ir pan.) poveikio ar vertės sumažėjimo;

4.1.21. Žala, susijusi su motorinių transporto priemonių, kurių valdytojų civilinė atsakomybė privalo būti apdrausta transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomuoju draudimu, eksploatavimu;

4.1.22. Žala, padaryta klaidų ar trūkumų tyrime, matavimo rezultate, brėžinyje, darbų specifikacijoje, išvadoje, ataskaitoje, instrukcijoje,

skaičiuoklėje (sąmatoje), statybų arba montavimo priežiūros srities veikloje, susijusioje su kontrole arba išvados (rekomendacijų) teikimu, projektavimo, planavimo ar kitokio pobūdžio konsultacijoje, kuri yra pateikiama kartu su Apdraustojų produktu arba pati yra Apdraustojų produktas;

4.1.23. Žala, padaryta dėl bet kokios profesinės licencijuojamos veiklos vykdymo, kuriai reikalinga atitinkama kvalifikacija;

4.1.24. Žala, padaryta dėl netinkamo transportavimo arba ekspedijavimo sutarties įsipareigojimų vykdymo, taip pat atsiradusi, kai kyla vežėjo ar ekspeditoriaus atsakomybė;

4.1.25. Žala, padaryta piniginiams vertybėms, archyvui arba kolekcionieriui priklausantiems meno dirbiniui ar kolekcijoms;

4.1.26. Žala, padaryta emisijos, t. y. atsiradusi dėl palaipsnio arba ilgalaikio temperatūros, dujų, garų, drėgmės, sniego tirpimo, pelėsių, dūmų, suodžių, dulkių, triukšmo, kvapo, šviesos, vibracijos poveikio taip pat dėl grybelio, žemės įgriuvų arba nuošliaužų (kartu su ant jos stovinčiais statiniais) poveikio;

4.1.27. Žala, reglamentuojama ES direktyvos 2004/35/CE dėl aplinkai daromos žalos prevencijos ir pašalinimo;

4.1.28. Žala, susijusi su geologija ir kalnakasyba;

4.1.29. Apdraustojų civilinė atsakomybė dėl laukinių gyvūnų padarytos žalos;

4.1.30. Žala, padaryta dėl bet kokio tipo energijos, dujų, vandens, ryšio nepateikimo ir/ar netinkamo pateikimo;

4.1.31. Žala, susijusi su prievole sumokėti netesybas, delspinigius, baudas, nuobaudas arba kito panašaus pobūdžio sankcijas ar baudžiamojo pobūdžio nuostolius (*exemplary and punitive damages*);

4.1.32. Žala, susijusi su autorinių ir gretutinių teisių pažeidimu, patentų, prekių ženklų, logotipų arba prekių ir įmonių pavadinimų naudojimu, pažeista juridinio asmens reputacija, Konkurencijos įstatymo pažeidimu, susijusi su klaidinančia ar nesąžininga reklama arba skelbimais;

4.1.33. Žala, susijusi su asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo pažeidimu, asmens įžeidimu, garbės ir orumo, teisės į privatų gyvenimą ir jo slaptumą pažeidimu, diskriminacija;

4.1.34. Žala, padaryta dėl nuodingų, radioaktyvių, toksinių, sprogstamųjų, pavojingų medžiagų, fejerverkų ir visų tipų ginkluotės ir (ar) sprogmenų, atliekų ir (ar) jų dalių saugojimo, sandėliavimo, naudojimo, krovimo, transportavimo, gamybos, ar dėl radioaktyvaus užteršimo;

4.1.35. Žala, padaryta dėl produkto, kurio sudėtyje yra žmogaus kraujo, plazmos arba žmogiškos kilmės į kraują panašių medžiagų, genetiškai modifikuoto produkto, produkto, kurio sudėtyje yra medicinos tikslams naudojamo silikono;

4.1.36. Žala, padaryta dėl produkto, kuris skirtas naudoti arba montuoti kokiose nors skraidančiuose arba kosminiuose objektuose, taip pat žalos, susijusios su orlaivių ir kosminių skaidančių objektų turėjimu, gamyba, priežiūra arba aptarnavimu;

4.1.37. Žala, susijusi su visų rūšių vandens, oro ir geležinkelio transporto priemonių naudojimu ir (ar) eksploatavimu, taip pat oro ar jūrų uosto valdymu arba bet kokia veikla jų teritorijoje;

4.1.38. Žala, padaryta dėl karo, pilietinio karo, invazijos, užsienio valstybės priešiško veiksmų, karinio pobūdžio veiksmų (nepriklausomai nuo to, ar karas buvo paskelbtas ar ne), pilietinio karo, sukilimo, revoliucijos, maišto, riaušių, streiko, lokauto, sabotažo, vidinių neramumų, karinio arba civilinio perversmo, politinių organizacijų organizuotų ar su jomis susijusių asmenų vykdomų organizuotų ar piktavališkų veiksmų, sąmokslų, turto konfiskavimo, arešto, rekvizicijos, sunaikinimo arba sugadinimo, vykdančių valdžios organų ar muitinės įstaigų įsakymus;

4.1.39. Žala, dėl teroro veiksmų, kurių metu kyla pavojus žmonių gyvybei, sveikatai, turtui, infrastruktūros objektams, ir suprantamų kaip bet kokio pobūdžio veiksmas, susijęs su jėgos, prievartos, smurto panaudojimu arba grasinimu panaudoti prievartą, kuriuos vykdo asmuo

arba asmenų grupė, veikianti savarankiškai arba kokių nors organizacijų ar vyriausybės įgaliojimu ar pavedimu, siekiant politinių, ekonominių, religinių, ideologinių arba panašių tikslų, kuriais norima paveikti, įbauginti vyriausybę, visuomenę arba kurių nors jos dalį arba veiksmas, kurie pagal teisės aktus ir teisinę praktiką pripažįstami teroro aktu;

4.1.40. Žala, atsiradusi dėl:

4.1.40.1. kibernetinių incidentų (įvykio ar veikos, sukeliančių neigiamą poveikį ryšių ar informaciniams sistemoms perduodamos ar jose tvarkomos elektroninės informacijos prieinamumui, autentiškumui, vientisumui ir konfidencialumui, ir (arba) sutrikdančių kompiuterių ar kitų ryšių ir informacinių technologijų įrangos ar sistemų veikimą, valdymą ir paslaugų jomis teikimą);

4.1.40.2. kenkėjiškų kompiuterinių programų, kompiuterinių virusų ar informacinių technologijų įrangų, nepriklausomai nuo jų atsiradimo priežasčių, trikdančių informacinių technologijų programos, kompiuterio, tinklo, telefono darbą, interneto veikimą arba naudojamą internetu;

4.1.40.3. dokumentų, programinės įrangos, duomenų, neatsižvelgiant į jų išraišką ar formą, jų laikmenų sugadinimo, sunaikinimo, iškraipymo, praradimo, netekimo, netinkamo perdavimo, neteisėto panaudojimo;

4.1.40.4. su 4.1.40.1, 4.1.40.2, 4.1.40.3 punktuose nurodytais įvykiais susijusio visiško ar dalinio įmonės veiklos nutrūkimo, dėl to atsiradusių bet kokių sąnaudų, išlaidų įskaitant negautas pajamas ir (arba) pelną, taip pat išlaidų dokumentams, programinei įrangai ar duomenims atkurti;

4.1.41. Žala, padaryta dėl bet kokių branduolinės reakcijos, branduolinės spinduliuotės, radioaktyvaus užteršimo pasekmių, taip pat bet kokių spindulių (elektromagnetinių, šilumos, šviesos ir kt.) poveikio bei dėl cheminių, biologinių medžiagų naudojimo ne pagal jų paskirtį;

4.1.42. Žala, padaryta dėl:

4.1.42.1. Asbesto arba kitos medžiagos, savo sudėtyje turinčios asbesto, karbamido formaldehido, švino, polichloruoto bifenilo (PCB), Bisphenol A, dioksinų, bet kokių organinių teršalų naudojimo, nepaisant jų pavaldumo arba kiekio;

4.1.42.2. Pernešamos (užkrečiamos) spongiforminės encefalopatijos (TSE), įskaitant, bet neatsiribojant spongiformine galvijų encefalopatija (BSE kempinligės) ar nauja Jakob-Kreutzfeldt ligos atmaina;

4.1.42.3. Genetiškai modifikuotų komponentų ar jiems prilygintų gaminių, kurių genetinė informacija yra pakeista, taip pat produktų, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų komponentų;

4.1.42.4. Jonizuojančių, lazerio, mazerio spindulių, aukšto dažnio energijos spinduliuotės, radioaktyvios spinduliuotės, taip pat dėl netiesioginio arba tiesioginio magnetinio arba elektromagnetinio (EMR ar EMF) lauko poveikio;

4.1.42.5. Negalėjimo nuskaityti datos arba neteisingo datos įskaitymo pasekmė, susijusi su faktu, kad kompiuteriuose, kompiuterių sistemose, programinėse įrangose, kompiuterių procesoriuose, elektronikos įrangoje esančiuose laukeliuose, kuriuose nurodomi metai nėra numatytas pakankamas ženklų skaičius, dėl to neįmanoma atrasti, įsiminti, įrašyti arba apdoroti duomenų, susijusių su datos nuskaitymu;

4.1.42.6. Dėl tabako produktų aktyvaus ir pasyvaus vartojimo, naudojimo, platinimo, reklamavimo;

4.1.42.7. Žmogaus imunodeficito viruso (ŽIV) arba šio viruso mutavusių derivantų ir/arba atmainų, taip pat dėl bet kokių būdu įgyto imunodeficito sindromo (AIDS) ar kito panašaus pobūdžio sindromo;

4.1.42.8. Bet kokio pobūdžio užkrečiamų ligų;

4.1.42.9. Dietilstibestrolio ar jo darinių (DES), kontraceptinių preparatų aktyvaus ir pasyvaus vartojimo ar naudojimo;

4.1.42.10. Sukelto silicio dioksido, formaldehido poveikio, silicio dioksido nurijimo, įkvėpimo, absorbcijos ar buvimo silicio dioksido poveikyje;

4.1.42.11. Bet kokių „grybelių“ ir/ar „sporų“ buvimo, įkvėpimo ar buvimo jų poveikyje, o taip pat bet kokiems kaštams ar išlaidoms, bet kokių būdu susijusioms ar kylančioms iš panaikinimo, sušvelninimo,

pašalinimo, sulaikymo, detoksikacijos, neutralizacijos, stebėsenos, kontroliavimo, atsikratymo; bet kokio įsipareigojimo ištirti ar įvertinti bet kokių „grybelių“ ir/ar „sporų“ buvimą ar efektą;

- Sąvoka „Grybeliai“ apima, bet neapsiriboja bet kokios formos ar tipo pelėsiais, grybais, mielėmis ar bioteršalais;
- Sąvoka „Sporos“ apima, bet neapsiriboja bet kokia medžiaga, atsirandančia, kylančia iš bet kokių „grybelių“;

4.2. Jeigu sutarties šalių rašytiniu susitarimu draudimo apsauga nėra išplėsta (Papildomų draudimo sąlygų aiškiai apibrėžta apimtimi) ir nėra susitarta dėl atitinkamų Papildomų draudimo sąlygų taikymo, nurodytų šių BCA taisyklių Specialiojoje dalyje, arba nėra susitarta raštu pagal individualias draudimo sutarties sąlygas, Draudikas neatsako už:

4.2.1. Žalą, padarytą Apdraustojui darbuotojui (Papildoma draudimo sąlyga Nr. 1);

4.2.2. žalą, padarytą Apdraustajam patikėtam turtui (Papildoma draudimo sąlyga Nr. 2):

4.2.2.1. Kuris yra Apdraustojui išsinuomotas, pasiskolintas, saugojamas, prižiūrimas, jam patikėtas, jo valdomas, naudojamas, kontroliuojamas;

4.2.2.2. Kuris buvo Apdraustojui ruošiamas, gaminamas, remontuojamas, montuojamas, perdirbamas, taisomas, kitaip apdorojamas, jei žala padaroma šios veiklos metu;

4.2.3. Žalą, padarytą viešbučio svečių įsineštam turtui, susijusią su viešbučio veiklos vykdymu (Papildoma draudimo sąlyga Nr. 3);

4.2.4. Žalą, padarytą dėl kokių nors pavojingų medžiagų emisijos (72 valandų sąlyga) (Papildoma draudimo sąlyga Nr. 4);

4.2.5. Žalą, kilusią už Lietuvos Respublikos ribų (Papildoma draudimo sąlyga Nr. 5);

4.2.6. Žalą, kuri apima daugiabučių namų gyventojų bendrijos civilinę atsakomybę (Papildoma draudimo sąlyga Nr. 6);

4.2.7. Žalą, sukeltą organizuoto renginio metu (Papildoma draudimo sąlyga Nr. 7);

4.2.8. Žalą, padarytą tretiesiems asmenims priklausančioms transporto priemonėms arba (ir) konteineriams, vykdamas pakrovimo, perkrovimo, iškrovimo darbus (Papildoma draudimo sąlyga Nr. 8);

4.2.9. Žalą, padarytą statybos ar žemės ūkio mašinomis, savaeigėmis transporto priemonėmis, rangos darbų ar paslaugų teikimo metu, įskaitant pakrovimo, perkrovimo, iškrovimo darbus (Papildoma draudimo sąlyga Nr. 9);

4.2.10. Žalą, padarytą atliekant statybos darbus (Papildoma draudimo sąlyga Nr. 10);

4.2.11. Žalą, padarytą Apdraustojui subrangovų, kai Apdraustasis pagal galiojančius teisės aktus yra atsakingas už subrangovų padarytą žalą (Papildoma draudimo sąlyga Nr. 11, 12);

4.2.12. Trečiosios šalies nuostolius, kuriuos ji patiria dėl Apdraustojui pateikto defektų turinčio produkto pašalinimo, demontavimo ir kokybiško produkto montavimo (Papildoma draudimo sąlyga Nr. 13);

4.2.13. Trečiųjų asmenų nuostolius, kuriuos jie patiria dėl produkto defekto atsiradimo naudojant, apdorojant, perdirbant Apdraustojui pagamintomis, pateiktomis, sumontuotomis arba prižiūretomis mašinomis ar įrenginiais (Papildoma draudimo sąlyga Nr. 14);

4.2.14. Žalą, kilusią dėl su vykdoma veikla susijusių Apdraustajam patikėtų ir prarastų dokumentų (Papildoma draudimo sąlyga Nr. 15);

4.2.15. Žalą dėl grynųjų finansinių nuostolių (Papildoma draudimo sąlyga Nr. 16);

4.2.16. Žalą, padarytą ta pačia sutartimi Apdraustųjų vieno kitam ir subrangovų – kryžminė atsakomybė (Papildoma draudimo sąlyga Nr. 17);

4.2.17. Žalą, padarytą dėl sutartinių prievolių nevykdymo ar netinkamo vykdymo (sutartinė atsakomybė) (Papildoma draudimo sąlyga Nr. 18);

4.2.18. Žalą, susijusią su nematerialios (moralinės) žalos atlyginimu, jei draudimo sutartis nenumato kitaip (Papildoma draudimo sąlyga Nr. 19);

4.2.19. Žalą, susijusią su retroaktyvios datos įtraukimu (Papildoma draudimo sąlyga Nr. 20);

4.2.20. Žalą, susijusią su išplėstinės reikalavimo pateikimo datos įtraukimu (Papildoma draudimo sąlyga Nr. 21).

V. DRAUDIMO IŠMOKA

5.1. Draudikas išmoka draudimo išmoką tik nustatęs draudžiamojai įvykiui faktą ir draudimo išmokos dydį, vadovaujantis taisyklių nuostatomis. Draudimo išmoka išmokama, atlikus faktinį ir teisinį vertinimą, pagrįstai pripažinto reikalavimo ar ieškinio, pasiekto rašytinio taikaus susitarimo arba įsiteisėjusio teismo procesinio sprendimo pagrindu.

5.2. Draudikas draudimo sumos ribose padengia:

5.2.1. Trečiųjų asmenų patirtą žalą;

5.2.2. Su Apdraustuojai suderintą išlaidą, susijusią su ekspertizės atlikimu, kurios atliekamos žalos aplinkyboms, priežastims ir dydžiui nustatyti;

5.2.3. Būtiną, su Draudiku raštu suderintą, Apdraustojai patirtą advokato atstovavimo išlaidą ginče, kuris nagrinėjamas Draudikui raštiškai sutikus, net ir tuo atveju, kai yra abejojama, ar draudimo apsauga apima konkrečią žalą. Įvykus įvykiui, dėl kurio kyla Apdraustojai civilinė atsakomybė ir prieš jį yra inicijuojamas baudžiamasis procesas, Draudikas padengia Apdraustojai gynybos teisme išlaidas, tik jeigu pats pareikalavo pradėti šį procesą arba raštu sutinka padengti šias išlaidas;

5.2.4. Trečiojo asmens naudai iš Apdraustojai teismo priteistas bylinėjimosi išlaidas, patirtas dėl draudžiamuoju įvykiu pripažinto reikalavimo nagrinėjimo.

5.3. Apdraustojai trečiojo asmens reikalavimo ar (ir) ieškinio pripažinimas arba patenkinimas neturi jokių teisinių padarinių Draudikui, jeigu šiam veiksmui iš anksto nebuvo gautas raštiškas Draudiko sutikimas.

VI. DRAUDIMO SUMA

6.1. Draudimo suma – tai draudimo sutartyje (įskaitant šias taisykles) nurodyta maksimali pinigų suma, kurios negali viršyti draudimo išmoka ar jų suma, kurią Draudikas gali išmokėti už visus įvykusius draudžiamuosius įvykius pagal draudimo sutartį ir (ar) Draudėjo pasirinktą draudimo sąlygą (variantą).

6.2. Išmokėjus visas draudimo sutartyje nustatytas draudimo sumas, draudimo sutarties galiojimas pasibaigia.

6.3. Draudimo suma nustatoma Draudėjo pageidavimu, Draudikas neatsako už netinkamai nustatytą sumos dydį.

6.4. Draudimo sutartyje šalys gali susitarti ir nustatyti individualias draudimo sumas bei draudimo sumos sublimitus atskirų žalos rūšių atžvilgiu arba vienam draudžiamajam įvykiui. Tokiu atveju, įvykus draudžiamajam įvykiui, Draudikas moka draudimo išmoką, neviršydamas atitinkamo sublimito dydžio. Bet kuris iš nustatytų sublimitų negali būti didesnis už nustatytą draudimo sumą.

6.5. Draudimo suma kiekvieną kartą sumažėja išmokėtos (-ų) draudimo išmokos (-ų) dydžiu iki visiško jos išnaudojimo. Kai draudimo išmoka mokama pagal nustatytą sublimitą, kiekvieną kartą išmokėjus išmoką, sumažėja ir nustatytas sublimitas, ir tuo pačiu dydžiu sumažėja nustatyta draudimo suma. Draudimo sutartis lieka galioti tuo sublimito ir draudimo sumos dydžiu, kuris lieka atėmus išmokėtą draudimo išmokos dydį.

6.6. Draudėjo pageidavimu, sumokėjus papildomą draudimo įmoką Draudikas gali likusiam draudimo apsaugos laikotarpiui, padidinti arba papildyti draudimo sumą arba atskirus sublimitus.

6.7. Draudimo sutartyje gali būti apibrėžta besąlyginė išskaita (franšizė), kuri išskaičiuojama iš mokėtinos draudimo išmokos dydžio. Jeigu šalys raštu nesusitarė kitaip, nustatyta išskaita taikoma kiekvienam draudžiamajam įvykiui.

VII. DRAUDIMO ĮMOKA

7.1. Draudimo įmokos dydis nustatomas pagal Draudimo sutarties sudarymo dieną galiojančius įmokų tarifus, individualiai įvertintą draudimo riziką, draudimo objektą, draudimo apsaugos apimtį, draudimo laikotarpio trukmę, atsižvelgiant į pageidaujamą bendrą draudimo sumą, sublimitus ir nustatomos besąlyginės iškaitos dydį, pasirinktas draudimo sąlygas, draudimo įmokos sumokėjimo būdą, taip pat į ankstesnę draudimo istoriją, susijusią su draudimo objektu ir draudžiama rizika.

7.2. Draudėjas privalo sumokėti visą draudimo įmoką iš karto Draudimo sutarties sudarymo metu, išskyrus atvejus, kai Draudimo sutartyje (liudijime) numatytas kitas draudimo įmokos mokėjimo būdas ir terminai, tokiu atveju draudimo įmoka privalo būti sumokėta Draudimo sutartyje (liudijime) nurodytu terminu.

7.3. Šalių susitarimu draudimo įmokos mokėjimas gali būti išdėstytas dalimis, kurių mokėjimo terminai ir dydis yra nurodomi draudimo liudijime.

7.4. Draudimo įmoka ar jos dalis laikoma sumokėta, kai gryniesi pinigai įnešami į Draudiko ar jo atstovo kasą ir išduodamas tai liudijantis dokumentas, arba draudimo įmoka sumokama bankiniu pavedimu. Jei draudimo įmoka mokama bankiniu pavedimu, sumokėjimo data laikoma Draudimo įmokos įskaitymo į Draudiko ar jo atstovo sąskaitą diena.

7.5. Draudėjui nustatytu terminu nesumokėjęs draudimo įmokos ar jos dalies, su kurios mokėjimu nėra siejamas Draudimo sutarties įsigaliojimas, Draudikas turi teisę įstatymo nustatyta tvarka nutraukti draudimo sutartį.

7.6. Jei draudėjas nesumoka draudimo įmokos ar pirmosios jos dalies, su kurios mokėjimu siejamas Draudimo sutarties įsigaliojimas, taikomos šiose BCA taisyklėse nustatytos pasekmės (Bendrosios dalies X skyriaus 10.3 punktas).

7.7. Jei pagal draudimo sutartį draudimo apsauga buvo sustabdyta, o Draudžiamasis įvykis įvyksta draudimo apsaugos sustabdymo metu, Draudikas neprivalo mokėti draudimo išmokos.

7.8. Pasibaigus draudimo sutarties galiojimui ar ją nutraukus, Draudėjo pareiga mokėti draudimo įmoką už laikotarpį, kai buvo teikiama draudimo apsauga, išlieka.

7.9. Šalys gali susitarti raštu taikyti kintamą įmokos rodiklį. Įtraukus tokią sąlygą į Draudimo liudijimą, kad draudimo įmoka apskaičiuojama pagal kintamą rodiklį – darbuotojų skaičių ar numatomą metinę įmonės apyvartą, yra nurodoma avansinė draudimo įmoka, kurią Draudėjas privalo sumokėti Draudimo sutartyje (liudijime) nurodytu terminu, ir minimali draudimo įmoka. Pasibaigus draudimo sutarties galiojimui ar kitais šalių sutartais terminais, Draudėjas privalo pateikti duomenis apie faktinį darbuotojų skaičių ar metinį apyvartos dydį, pagal kurį paskaičiuojama galutinė draudimo įmoka, kuri negali būti mažesnė už nurodytą minimalią draudimo įmoką:

7.9.1. Jei paskaičiuota galutinė draudimo įmoka yra didesnė nei avansinė draudimo įmoka, Draudėjas privalo sumokėti galutinės ir avansinės draudimo įmokų skirtumą;

7.9.2. Jei paskaičiuota galutinė draudimo įmoka yra mažesnė nei avansinė draudimo įmoka, draudimo įmokos skirtumas yra užskaitomas kitai Draudėjo draudimo sutarčiai arba pervedamas į jo nurodytą sąskaitą.

VIII. DRAUDIKO TEISIŲ IR PAREIGŲ PERLEIDIMAS

8.1. Draudiko teisės ir pareigos, kylančios pagal sudarytą Draudimo sutartį, gali būti perleistos teisės aktų nustatyta tvarka.

8.2. Draudėjas, nesutikdamas su teisių ir pareigų pagal draudimo sutarties perleidimu kitam ar kitiems draudikams, turi teisę nutraukti draudimo sutartį joje nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo teisių ir pareigų perleidimo. Atsiskaitant su Draudėju, nesutinkančiu su Draudiko ketinimu perleisti teises ir pareigas pagal Draudimo sutartį kitiems draudikams, taikoma šiomis taisyklėmis nustatyta tvarka (Bendrosios dalies X skyriaus 10.13 punktas).

IX. DRAUDIMO SUTARTIES SUDARYMAS, ŠALIŲ TEISĖS IR PAREIGOS

9.1. Draudimo sutartis sudaroma prašymo sudaryti draudimo sutartį pagrindu.

9.2. Norėdami sudaryti draudimo sutartį, Draudėjas ir Apdraustasis privalo pateikti Draudikui informaciją apie jiems žinomas aplinkybes, kurios gali turėti esminės įtakos draudiminio įvykio atsitikimo rizikai bei galimos žalos dydžiui.

9.3. Draudikas turi teisę atsisakyti sudaryti su Draudėju Draudimo sutartį nenurodydamas Draudėjui priežasčių.

9.4. Draudimo sutarties sudarymas įforminamas Draudiko išduodamu draudimo liudijimu.

9.5. Draudikas turi teisę, tačiau neprivalo, prieš sudarant sutartį apžiūrėti (įvertinti) draudžiamą turtą ir (ar) draudžiamą riziką, savo lėšomis paskirti ekspertizę jo vertei nustatyti.

9.6. Draudimo sutarties galiojimo metu Apdraustasis privalo dėti visas pastangas užkirsti kelią draudžiamajam įvykiui įvykti bei imtis visų būtinų priemonių žalai išvengti, laikytis raštiškų Draudiko nurodymų. Apdraustasis privalo suteikti galimybę Draudikui ar įgaliotam Draudiko atstovui apžiūrėti apdraustą objektą ir patikrinti, ar Apdraustasis laikosi Draudimo sutartyje numatytų sąlygų bei Draudiko nurodymų. Šioje nuostatoje nurodytų reikalavimų nepaisymas yra laikomas esminiu Draudimo sutarties pažeidimu, suteikiančiu Draudikui teisę nutraukti Draudimo sutartį.

9.7. Apdraustasis privalo vykdyti savo veiklą, laikydamasis priešgaisrinės saugos, darbų saugos, gamybos technologijos ir kitų teisės aktuose nustatytų jo veiklai keliamų reikalavimų.

9.8. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas privalo nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 7 (septynias) kalendorines dienas raštu pranešti Draudikui apie visus aplinkybių, galinčių turėti įtakos draudžiamajam įvykiui ir/ar žalos Draudimo objektui atsiradimui bei galimų nuostolių dydžiui (draudimo rizikos padidėjimui ar sumažėjimui), pasikeitimus. Jeigu Draudėjas neįvykdo šiame punkte nustatytos pareigos, Draudikas turi teisę reikalauti nutraukti sutartį ir atlyginti nuostolius tiek, kiek jų nepadengia gautos draudimo įmokos. Tačiau Draudikas neturi teisės reikalauti nutraukti draudimo sutartį, jeigu išnyko aplinkybės, galėjusios sukelti draudimo rizikos padidėjimą.

9.9. Draudimo rizikos padidėjimu visais atvejais yra laikoma:

9.9.1. Vykdomos veiklos išplėtimas arba vykdomos veiklos ar teikiamo produkto pasikeitimas;

9.9.2. Veiklos perkėlimas į kitą vietą;

9.9.3. Naujų nekilnojamojo turto objektų įsigijimas arba Draudėjo eksploatuojamų, valdomų, patalpų ir (ar) teritorijos, kuriose Draudėjas vykdo savo apdraustą veiklą, padidėjimas;

9.9.4. Naujų produktų pateikimas;

9.9.5. Kitų subjektų perėmimas, įsigijimas ar bet kokia plėtra;

9.9.6. Kita prašyme sudaryti sutartį ar draudimo sutartyje nurodyta reikšminga informacija.

9.10. Draudikas, gavęs informaciją apie draudimo rizikos padidėjimą, turi teisę reikalauti pakeisti Draudimo sutarties sąlygas ir gauti papildomą draudimo įmoką. Sumažėjęs draudimo rizikai, Draudėjas turi teisę reikalauti, kad Draudikas pakeistų Draudimo sutarties sąlygas arba sumažintų draudimo įmoką.

9.11. Draudėjas privalo pranešti Draudikui apie visas su kitomis draudimo įmonėmis sudarytas ar ketinamas sudaryti tų pačių rizikų dėl to paties draudimo objekto draudimo sutartis ir jų sąlygas, tiek prieš sudarant draudimo sutartį, tiek draudimo sutarties galiojimo metu.

9.12. Sudarius Draudimo sutartį kito asmens naudai, taisyklėse nurodytas pareigas privalo vykdyti ir Apdraustasis/Naudos gavėjas, išskyrus atvejus, kai jis nežinojo ir negalėjo žinoti apie jo naudai sudarytą Draudimo sutartį.

9.13. Apdraustasis ar Draudėjas turi teisę reikalauti draudimo sutarties nutraukimo įstatymuose ar draudimo sutartyje numatytais atvejais ir tvarka.

9.14. Draudikas turi teisę reikalauti Draudėjo kompensuoti išlaidas, patirtas dėl skolų pagal draudimo sutartį atgavimo.

X. DRAUDIMO SUTARTIES GALIOJIMAS, PAKEITIMAS IR NUTRAUKIMAS

10.1. Draudimo sutartis sudaroma vienerių metų laikotarpiui, jeigu nesutarta kitaip. Draudimo sutarties laikotarpis nurodomas draudimo liudijime.

10.2. Draudimo sutartis įsigalioja ir draudimo apsauga pradeda taikyti nuo draudimo liudijime nurodytos datos, bet ne anksčiau nei po draudimo sutartyje nustatytos draudimo įmokos ar pirmosios jos dalies, jei įmokos sumokėjimas išdėstytas atskiromis dalimis, sumokėjimo.

10.3. Jei Draudėjas draudimo sutartyje nustatytu laiku nesumoka draudimo įmokos ar pirmosios jos dalies, kai draudimo įmokos mokėjimas išdėstytas dalimis, tai draudimo sutartis įsigalioja ir draudimo apsauga pradeda teikti tik nuo kitos dienos, einančios po draudimo įmokos sumokėjimo, jei ši įmoka buvo sumokėta ne vėliau kaip per 3 (tris) mėnesius nuo sutartyje nustatyto termino. Nustatytu terminu nesumokėjęs draudimo įmokos ilgiau nei 3 (tris) mėnesius, Draudimo sutartis neįsigalioja ir automatiškai nutrūksta (Draudikas neprivalo informuoti apie šį automatinį sutarties nutrūkimą).

10.4. Jei draudimo sutartyje nustatyta draudimo įmokos mokėjimo data sutampa su draudimo sutarties sudarymo data arba draudimo liudijime nurodyto draudimo sutarties laikotarpio pradžia, draudėjui laiku sumokėjęs draudimo įmoką, draudimo sutartis įsigalioja ir apsauga pradeda taikyti nuo draudimo įmokos sumokėjimo momento. Jei draudimo sutartyje nustatyta draudimo įmokos mokėjimo data yra vėlesnė nei draudimo sutarties sudarymo data ar draudimo liudijime nurodyto draudimo apsaugos laikotarpio pradžia, Draudėjui sutartyje nustatytu laiku sumokėjęs draudimo įmoką, draudimo sutartis įsigalioja nuo draudimo įmokos sumokėjimo momento, tačiau draudimo apsauga tokiu atveju taikoma ir draudžiamiesiems įvykiams, įvykusiems nuo nurodyto draudimo apsaugos laikotarpio pradžios iki sutarties įsigaliojimo. Draudėjui nustatytu laiku nesumokėjęs draudimo įmokos, taikomas šio skyriaus 10.3. punktas.

10.5. Sumokėjęs tik dalį draudimo įmokos arba tik dalį pirmos dalies įmokos, draudimo sutartis neįsigalioja ir draudimo apsauga neteikiama, o sumokėta draudimo įmoka per protingą terminą grąžinama Draudėjui.

10.6. Visi Draudimo sutarties pakeitimai ir papildymai turi būti sudaryti raštu, keičiant Draudimo sutartį ir (arba) jos priedus. Pakeitimai ir papildymai įsigalioja nuo juose nurodytos dienos, tačiau ne anksčiau nei jie sudaromi.

10.7. Draudimo sutartis (draudimo apsauga) pasibaigia:

10.7.1. Pasibaigus draudimo sutartyje nustatytam draudimo sutarties galiojimo (draudimo apsaugos) laikotarpiui;

10.7.2. Šalių susitarimu arba nutraukus draudimo sutartį (nutrūkus draudimo sutarčiai);

10.7.3. Išmokėjęs visas draudimo sutartyje nustatytas draudimo sumas;

10.7.4. Draudėjas (juridinis asmuo) yra likviduojamas, ir nėra jo teisėto teisių ir pareigų perėmėjo;

10.7.5. Pasikeitė apdrausto turto savininkas, išskyrus atvejus, kai turto savininku tampa Draudėjas;

10.7.6. Kitais įstatymų nustatytais pagrindais.

10.8. Sudarius Tęstinę draudimo sutartį dar vienerių metų laikotarpiui, prie visų kitų galiojančių šių BCA taisyklių nuostatų, taikomas išplėstinis reikalavimo pateikimo terminas iki datos, kuri sutampa su Tęstinės draudimo sutarties galiojimo pasibaigimo data.

10.9. Draudimo sutartis gali būti nutraukta prieš joje nustatytą draudimo sutarties įsigaliojimo terminą arba jos galiojimo metu:

10.9.1. Jeigu po draudimo sutarties sudarymo išnyko galimybės įvykti draudžiamajam įvykiui arba draudimo rizika išnyko dėl aplinkybių, nesusijusių su draudžiamuoju įvykiu, Draudėjui nurodžius šias aplinkybes;

10.9.2. Draudėjo rašytiniu prašymu nutraukti draudimo sutartį, įspėjus prieš 15 (penkiolika) dienų arba nuo kito prašyme nurodyto termino, bet ne trumpesnio nei 15 dienų;

10.9.3. Draudiko iniciatyva nutraukus draudimo sutartį įstatymų nustatyta tvarka ar Draudėjui iš esmės pažeidus draudimo sutarties sąlygas.

10.10. Draudimo sutarties nutraukimas neatleidžia Draudėjo nuo pareigos sumokėti draudimo įmoką už draudimo apsaugos galiojimo laikotarpį.

10.11. Draudėjui nutraukus Draudimo sutartį ar Draudikui nutraukus draudimo sutartį dėl Draudėjo ir (ar) Apdraustojo padaryto esminio sutarties pažeidimo, draudimo įmoka už nepanaudotą draudimo apsaugos laikotarpį, esant Draudėjo prašymui, turi būti grąžinama, išskaičius administravimo išlaidas – iki 50 procentų, bet ne mažiau 60 EUR, nuo grąžintinos draudimo įmokos dalies, taip pat išmokėtas bei rezervuotas draudimo išmokos sumas.

10.12. Draudimo įmokos už nepanaudotą draudimo apsaugos laikotarpį grąžinimas gali būti sustabdomas, jei yra užregistruotas draudžiamasis įvykis, pagal kurį dar nepriimtas sprendimas dėl draudimo išmokos mokėjimo (nemokėjimo).

10.13. Jeigu Draudimo sutartį nutraukia Draudikas savo iniciatyva, nesant Draudėjo (Apdraustojo) kaltės, arba Draudėjo iniciatyva dėl Draudiko kaltės, Draudėjui grąžinamas draudimo įmokos likutis proporcingai Draudimo sutarties galiojimo laikotarpiui, neišskaičiuojant administravimo išlaidų.

XI. PAREIGOS ĮVYKUS DRAUDŽIAMAJAM ĮVYKIUI

11.1. Jei atsitinka įvykis, dėl kurio gali būti pareikštas ar yra reiškiamas reikalavimas, Apdraustasis ir (ar) Draudėjas (ir (ar) Naudos gavėjas) privalo:

11.1.1. Imtis visų prevencijos ir kitų priemonių žalai išvengti bei jau atsiradusių nuostolių dydžiui sumažinti;

11.1.2. Sužinojus apie įvykį nedelsiant informuoti atitinkamas institucijas ar (ir) tarnybas (greitoji medicininė pagalba, policija, priešgaisrinė tarnyba, avarinė tarnyba ir t. t.);

11.1.3. Nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 7 (septynias) darbo dienas, apie įvykį raštu pranešti Draudikui, nurodant šias aplinkybes:

11.1.3.1. Kada, kur ir kokiomis aplinkybėmis įvyko įvykis;

11.1.3.2. Vardus, pavardes, pavadinimus ir adresus asmenų, galinčių pateikti ar teikiančių reikalavimus;

11.1.3.3. Galimą nuostolių (reikalavimo) dydį;

11.1.3.4. Įvykio priežastis, poziciją dėl pareikšto reikalavimo ir su tuo susijusius paaiškinimus bei kitas svarbias aplinkybes.

11.1.4. Vykdyti Draudiko (jo atstovų) nurodymus, laikytis rekomendacijų, suteikti jam informaciją ir reikiamus įgaliojimus;

11.1.5. Suteikti Draudikui arba jo atstovui galimybę nevaržomai tirti, visokeriopaipai padėti Draudikui ar jo atstovui nustatyti įvykio priežastis ir aplinkybes bei nustatyti nuostolio dydį, teikti reikalaujamus su tuo susijusius dokumentus;

11.1.6. Bendradarbiauti su Draudiku, siekiant įvertinti reikalavimo pagrįstumą ir dydį;

11.1.7. Per 2 darbo dienas, net ir tuo atveju, jeigu apie galimą draudžiamąjį įvykį Draudikui jau buvo pranešta anksčiau, pranešti Draudikui apie pradėtus teismo procesus, susijusius su reikalavimu atlyginti žalą;

11.1.8. Suteikti Draudikui visus įgaliojimus derėtis su trečiuoju asmeniu, pareiškusiu reikalavimą (-us), dalyvauti teisminiame ir neteisminiame ginčo nagrinėjime ir sudaryti taikų susitarimą (sutartį);

11.1.9. Bendradarbiauti, siekiant taikaus ginčo sprendimo;

11.2. Draudikas dalyvauja teisminiame ir neteisminiame ginčo nagrinėjime, siekdamas, kad, esant atitinkamam pagrindui, reikalavimas būtų atmetas arba patenkintas tik iš dalies.

11.3. Apdraustasis taip pat privalo pateikti Draudikui visus priimtus procesinius sprendimus, susijusius su draudžiamuoju įvykiu (nutraukti/sustabdyti ikiteisminį tyrimą dėl žalą sukėlusios nusikalstamos veikos, kompetentingo teismo sprendimo nuorašą dėl įvykio, sukėlusio žalą, ir kt.) per tolį terminą, kuris leistų Draudikui pateikti (apeliacini) skundą.

11.4. Taikomos draudimo apsaugos ribose Draudikas įsipareigoja:

11.4.1. Patikrinti Apdraustajam pateiktų reikalavimų, ieškinių pagrįstumą, šiam tikslui atliekant faktinį ir teisinį įvertinimą;

11.4.2. Išmokėti draudimo išmoką trečiajam asmeniui dėl draudžiamąjo įvykio, atsižvelgiant į draudimo sutartyje numatytą draudimo sumą, sublimitus, vadovaujantis BCA taisyklių nustatyta tvarka.

11.5. Apdraustasis turi teisę įstatymuose nustatyta tvarka gauti informaciją apie draudžiamąjo įvykio tyrimo eigą.

11.6. Nukentėjusiajam arba įgaliotam asmeniui paprašius, Draudikas pateikia visą informaciją ir dokumentus, kurie turėjo įtakos Draudiko atsakomybei ir draudimo išmokos dydžiui nustatyti. Minėtieji asmenys turi teisę susipažinti su žalos bylos medžiaga ir savo sąskaita pasidaryti žalos bylos dokumentų nuorašus arba kopijas.

XII. DRAUDIMO IŠMOKOS SKAIČIAVIMAS IR MOKĖJIMAS

12.1. Draudikas išmoka draudimo išmoką, kurios suma atitinka trečiojo asmens patirtos žalos dydį, tačiau ne daugiau nei draudimo liudijime nurodyta draudimo suma, neviršijant nustatytų sublimitų dydžio, atėmus nustatytos išskaitos dydį. Jei nustatytos draudimo sumos ar sublimito nepakanka visiems nuostoliams atlyginti, likusią nuostolių dalį privalo atlyginti pats Apdraustasis.

12.2. Draudimo išmoka išmokama per 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų, skaičiuojant nuo tos dienos, kai Draudikas gauna visą reikalingą ir reikšmingą informaciją, nustatant Draudžiamąjo įvykio faktą, aplinkybes bei nuostolių dydį.

12.3. Kilus ginčui dėl nuostolių ir draudimo išmokos dydžio nustatymo, šalys turi teisę susitarti ir kreiptis į ekspertą (-us) dėl nuostolių dydžio nustatymo. Jei šalys per 14 (keturiolika) dienų nesusitaria dėl konkretaus eksperto ar ekspertizės įstaigos paskyrimo, kiekviena šalis kreipiasi į savo pasirinktą ekspertą ir nurodo trečią vyriausiąjį ekspertą, į kurį kreipiamasi tik tuo atveju, jei šalių pasirinktų ekspertų išvados prieštarauja viena kitai. Ekspertais negali būti pasirinkta asmenys, kuriuos su Draudiku, Draudėju, Apdraustuoju ar nukentėjusiu trečiuoju asmeniu sieja tarnybiniai ryšiai ar jie kitaip priklausomi nuo vienos iš šalių. Išlaidas, susijusias su eksperto samdymu, apmoka ta šalis, kuri į jį kreipėsi, o jei šalys kreipėsi kartu, išlaidos apmokamos per pusę. Jei tarp šalių yra kilęs ginčas, ekspertų samdymo išlaidas apmoka šalis, kuri pripažinta neteisčia. Atlyginamos tik protingos ir pagrįstos eksperto (-ų) samdymo išlaidos.

12.4. Iš apskaičiuotos draudimo išmokos išskaičiuojamos pagal Draudimo sutartį nesumokėtos draudimo įmokos, kurių mokėjimo terminas suėjęs, jei tarp Draudiko ir Draudėjo nėra sutarta kitaip. Visos draudimo sumos išnaudojimo atveju, t. y. kai išmokama draudimo išmoka ar jų suma lygi draudimo sumai, Draudikas iš draudimo išmokos išskaičiuoja visas nesumokėtas draudimo įmokas, neatsižvelgiant į jų mokėjimo terminus.

12.5. Tais atvejais, kai Apdraustasis atsako už žalą kartu su kitais asmenimis, Draudiko mokama draudimo išmoka yra ne didesnė nei Apdraustajam tenkanti nuostolių dalis, neatsižvelgiant į tai, ar Apdraustasis atlygino trečiajam asmeniui visą patirtą žalą, ar ne. Ši taisyklė taikoma ir tais atvejais, kai Apdraustąjo ir kitų už žalą atsakingų asmenų atsakomybė yra solidari.

12.6. Jei dėl vieno draudžiamąjo įvykio mokama draudimo išmoka pagal

kelių draudimo sutartyje nustatytų objektų (įvykių, draudimo variantų) draudimo sąlygas, tai mokamai draudimo išmokai taikoma tik viena didžiausia nustatyta besąlyginė išskaita, kurios dydžiu mažinama mokama išmoka.

12.7. Draudikas atlygina patirtą žalą nukentėjusiam asmeniui ir pasibaigus draudimo sutarčiai per 12 (dvylikos) mėnesių laikotarpį nuo pranešimo apie įvykį gavimo dienos, jeigu pranešimas apie įvykį ir reikalavimas buvo gautas draudimo sutarties ar išplėstinio reikalavimo pateikimo laikotarpio galiojimo metu, laikantis visų Draudiko reikalavimų tinkamai pranešti apie įvykį, reikalavimas atitinka viskas BCA taisyklėse (Bendrosios dalies 3.5 punktas) nustatytas sąlygas, o įvykis pripažįstamas draudžiamuoju.

12.8. Jei trečiojo asmens reikalavimas Apdraustajam neviršija draudimo sutartyje nurodytos išskaitos dydžio, o Draudikas raštu rekomendavo Apdraustajam atlyginti nuostolius, tačiau Apdraustasis ginčija trečiojo asmens reikalavimo pagrįstumą ir (ar) jo dydį, Draudikas neprivalo mokėti draudimo išmokos, net jei dėl šalių bylinėjimosi Apdraustąjo mokėtinas žalos atlyginimas viršytų Draudimo sutartyje nurodytos išskaitos dydį.

12.9. Apdraustasis visais atvejais privalo raštu suderinti su Draudiku konkretaus advokato (advokato padėjėjo) pasirinkimą dėl Apdraustąjo interesų atstovavimo teismuose, kai nagrinėjama byla dėl pagal draudimo sutartį apdraustos Apdraustąjo civilinės atsakomybės.

12.10. Atsakiui mokėti visą draudimo išmoką ar jos dalį, Draudikas apie tai raštu praneša Apdraustajam arba reikalavimus pareiškusiam asmeniui, nurodydamas atsakymo mokėti visą draudimo išmoką ar jos dalį, priežastis ir teisinį pagrindą.

12.11. Jeigu šaliai priklauso draudimo išmoka dėl tų pačių nuostolių atlyginimo pagal kelias draudimo sutartis, Draudikas turi teisę sumažinti mokamą draudimo išmoką, proporcingai draudimo sumos sumažinimui pagal atitinkamą draudimo sutartį (Dvigubas draudimas). Bet kuriuo atveju draudimo išmoka, kurią turi mokėti kiekviena draudimo įmonė, sumažinama proporcingai pagal kiekvieną Draudimo sutartį taip, kad bendra draudimo išmoka neviršytų bendros patirtų atlygintinių nuostolių sumos.

12.12. Draudimo išmoka nemokama, kai:

12.12.1. Įvykis pripažintas nedraudžiamuoju;

12.12.2. Draudėjas ir (ar) Apdraustasis ar su Apdraustuoju susiję asmenys pateikia Draudikui žinomai klaidingą informaciją ar dokumentus, kurie turi esminės įtakos Draudžiamąjo įvykio faktui, priežastims, aplinkybėms ir (ar) galimam žalos (nuostolių) dydžiui įvertinti;

12.12.3. Draudimo sutartis buvo sudaryta po draudžiamąjo įvykio;

12.12.4. Jeigu draudžiamasis įvykis įvyksta draudimo apsaugos sustabdymo metu arba iki draudimo apsaugos įsigaliojimo;

12.12.5. Žala atsirado dėl turto konfiskavimo, arešto ar jo sunaikinimo valdžios institucijų nurodymu;

12.12.6. Be Draudiko raštiško sutikimo pripažinus trečiojo asmens reikalavimus ir (ar) jų dydį, ir (ar) sumokėjus kompensaciją, išskyrus atvejus, kai šie reikalavimai yra besąlygiškai teisingi;

12.12.7. Draudimo sutartyje ar atitinkamuose teisės aktuose numatyti kiti pagrindai atsakyti mokėti draudimo išmoką ar atlyginti žalą.

12.13. Draudikas turi teisę sumažinti ar atsakyti mokėti draudimo išmoką, jei:

12.13.1. Apdraustasis laiku nepranešė kompetentingoms įstaigoms ar institucijoms apie Draudžiamąjį įvykį;

12.13.2. Apdraustasis sąmoningai nevykdo visų ar dalies jiems nustatytų pareigų ar teisėtų Draudiko reikalavimų;

12.13.3. Yra nustatyti kiti Draudimo sutartyje ar taikytinuose teisės aktuose nustatyti pagrindai atsakyti mokėti ar sumažinti draudimo išmoką.

12.14. Jei Apdraustasis be raštiško Draudiko sutikimo sudaro taikų susitarimą su trečiuoju asmeniu arba visiškai ar iš dalies pripažįsta trečiojo asmens pareiktą reikalavimą, Draudikui nekyla pareiga mokėti draudimo

išmoką dėl žalos ar jos dalies, kuri viršija Draudiko pripažinto reikalavimo dalį, atlyginimo.

12.15. Jei Draudikas pripažįsta įvykį draudžiamuoju ir raštu pasiūlo taikiai atlyginti trečiojo asmens nuostolius, o Apdraustasis, nepaisydamas Draudiko sprendimo pripažinti įvykį draudžiamuoju ir nustatyto nuostolių dydžio, toliau tęsia ginčo nagrinėjimą bei siekia atmesti trečiojo asmens reikalavimą ir (ar) jų dalį, Draudikas neatlygina jokių papildomų išlaidų, atsiradusių po pasiūlymo dienos, ir priteistos didesnės nei jo pasiūlyta žalos dalies.

XIII. DRAUDIKO TEISĖS

13.1. Draudikui išmokėjus draudimo išmoką, teisės aktų nustatytais atvejais Draudikui pereina teisė reikalauti žalos atlyginimo iš atsakingo už žalą asmens (subrogacija), kai už šių asmenų veiksmais (neveikimu) padarytą žalą atsakingas tapo Apdraustasis. Ši taisyklė nėra taikoma Draudėjui ir asmenis, su kuriais Apdraustąjį sieja bendras namų ūkis arba už kuriuos jis yra atsakingas arba kurie yra apdrausti ta pačia draudimo sutartimi atžvilgiu, išskyrus teisės aktuose ir BCA taisyklių Bendrosios dalies 4.1.14 punkte nurodytus atvejus, taip pat jei šalis susitarė dėl šios nuostatos netaikymo pagal papildomas ar individualias draudimo sutarties sąlygas.

13.2. Apdraustajam visiškai ar iš dalies atsiskaičius reikšti pretenzijas žalos kaltininkui dėl visiško ar dalinio žalos atlyginimo, arba, jei to padaryti neįmanoma dėl Apdraustojo ar su juo susijusių asmenų kaltės, Draudikas turi teisę atsakyti išmokėti visą draudimo išmoką arba jos dalį. Jeigu tokia aplinkybė paaiškėtų jau išmokėjus draudimo išmoką, Draudikas turi teisę pareikalauti grąžinti visą išmokėtą draudimo išmoką arba jos dalį.

13.3. Apdraustasis privalo suteikti visą žinomą informaciją ir dokumentus, reikalingus Draudikui perėjusiai reikalavimo teisei įgyvendinti, taip pat suteikti galimybę atlikti veiksmus, kurie yra būtini subrogacijos pagrindu atsirandančiai teisei veiksmingai įgyvendinti.

XIV. KITOS NUOSTATOS

14.1. Bet koks pranešimas, kurį viena draudimo sutarties šalis perduoda kitai šaliai, turi būti pateikiamas raštu.

14.2. Pranešimas laikomas įteiktu tinkamai, jei jis yra išsiųstas:

14.2.1. Kai pranešimas siunčiamas Draudikui:

- elektroniniu paštu info@compensa.lt (pranešimas turi būti išsiųstas iš draudimo liudijime nurodyto Draudėjo arba Apdraustojo elektroninio pašto adreso);
- registruotu laišku Draudiko būstinės adresu, nurodytu interneto svetainėje www.compensa.lt, faksimiliniu ryšiu draudimo liudijime nurodytu numeriu.

14.2.2. Kai pranešimas siunčiamas Draudėjui arba Apdraustajam:

- elektroniniu paštu Draudėjo arba Apdraustojo nurodytu draudimo liudijime;
- registruotu laišku draudimo sutartyje nurodytu Draudėjo arba Apdraustojo adresu;
- faksimiliniu ryšiu draudimo liudijime nurodytu numeriu.

14.3. Draudėjas ir Apdraustasis įsipareigoja pranešti apie savo buveinės (adreso) pasikeitimą. Draudikui gavus pranešimą apie Draudėjo arba Apdraustojo adreso (pašto ar elektroninio) arba fakso numerio pasikeitimą, pranešimai siunčiami naujuoju adresu (fakso numeriu). Iki pranešimo apie Draudėjo arba Apdraustojo adreso ar fakso numerio pasikeitimą gavimo dienos Draudiko senuoju adresu (fakso numeriu) išsiųsti pranešimai laikomi įteikti tinkamai.

14.4. Laikoma, kad pranešimo įteikimo diena yra:

14.4.1. kai pranešimas siunčiamas elektroniniu paštu ar faksimiliniu ryšiu – kita po pranešimo išsiuntimo einanti darbo diena;

14.4.2. kai pranešimas siunčiamas registruotu laišku - faktinė pranešimo įteikimo diena.

14.4.3. Jeigu pakeitus buveinę (adresą), Draudėjas arba Apdraustasis nepraneša apie tai Draudikui, laikoma, kad pranešimo arba pareiškimo įteikimo pareiga buvo įvykdyta, išsiuntus laišką paskutiniu šaliai žinomu adresu. Minėtu atveju šalis pripažįsta, kad teisinės pasekmės atsiranda praėjus protingam 5 (penkių) kalendorinių dienų laikotarpiui nuo laiško išsiuntimo dienos, nors laiškas adresato ir nepasiekė.

14.5. Draudikas per 30 dienų nuo skundo gavimo dienos privalo išnagrinėti skundą ir priimti sprendimą, nepavykus tarp šalių kilusio ginčo išspręsti taikiai, šalis gali pateikti skundą Lietuvos Banko Priežiūros tarnybai bei prašyti išnagrinėti ginčą.

14.6. Ginčai, kylantys tarp Draudiko ir Apdraustojo, sprendžiami derybomis, o nepavykus susitarti, Lietuvos Respublikos teismuose Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

14.7. Šiose Taisyklėse ir Draudimo sutartyje nenumatyti klausimai sprendžiami vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso, Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo ir kitų Lietuvos Respublikoje galiojančių teisės aktų nuostatomis.

14.8. Draudimo sutarčiai taikoma Lietuvos Respublikos teisė.

14.9. Įstatymų numatytais ar leidžiamais atvejais Draudiko teisės ir pareigos pagal draudimo sutartį gali būti perleistos kitai draudimo įmonei, kitos Europos Sąjungos valstybės narės ar užsienio valstybės draudimo įmonei arba jos filialui. Ketindamas perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį Draudikas privalo informuoti Draudėją Draudimo įstatymo ir (ar) kitų galiojančių teisės aktų nustatyta tvarka. Draudėjas, nesutikdamas su teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perleidimu, turi teisę per vieną mėnesį nuo teisių ir pareigų perleidimo dienos nutraukti draudimo sutartį (šiuo atveju jam grąžinama visa nepanaudota draudimo įmokos dalis netaikant sutarties administravimo ir vykdymo mokesčio).

XV. ASMENS DUOMENŲ TVARKYMAS

15.1. Draudikas tvarko asmens duomenis vadovaudamasis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (toliau – BDAR), kitais asmens duomenų apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais ir ADB „Compensa Vienna Insurance Group“ patvirtinta Privatumo politika viešai skelbiama Draudiko interneto svetainėje www.compensa.lt.

15.2. Draudikas tvarko asmens duomenis draudimo sutarties sudarymo (draudimo objekto ir rizikos vertinimo, pasiūlymo teikimo, įrodymų apie asmens kreipimąsi į Draudiką dėl draudimo sutarties išsaugojimo) ir vykdymo (sutarties administravimo, draudžiamąjį įvykio aplinkybių ir pasekmių tyrimo, draudimo išmokos nustatymo) tikslais (BDAR 6 straipsnio 1 dalies b punktas).

15.3. Draudikas sudarydamas ir vykdydamas draudimo sutartį, turi teisę tvarkyti ne tik draudėją, kuris yra draudimo sutarties šalis, bet ir apdraustojo, naudos gavėjo, draudimo įmokų mokėtojo ir (ar) nukentėjusio trečiojo asmens duomenis teisės aktų nustatytais pagrindais (BDAR 6 straipsnio 1 dalies c punktas, Civilinio kodekso 6.994 straipsnis, Draudimo įstatymo 95 straipsnis, 98 straipsnio 1, 2, 4, 5 dalys).

15.4. Draudikas draudimo sutarties, kurios objektas yra turtas, sudarymo tikslais, siekdamas teisingai nustatyti draudimo objektą ir įvertinti riziką, asmens duomenis gauna iš VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registro.

15.5. Draudikas vykdydamas draudimo sutartį, t. y. rinkdamas informaciją apie draudžiamąjį įvykio ir įvykio, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, aplinkybes ir pasekmes, gali gauti asmens duomenis iš kitų fizinių ir juridinių asmenų ir (ar) valstybės institucijų.

15.6. Draudikas, tirdamas draudžiamąjį įvykio ir įvykio, kuris gali būti

pripažintas draudžiamuoju, aplinkybes pagal civilinės atsakomybės draudimo sutartį, turi teisę gauti ir toliau tvarkyti asmens sveikatos priežiūros įrengimų ar kitų valstybės ar savivaldybių įstaigų turimus, taip pat registruose, informacinėse sistemose ar kitose duomenų rinkmenose tvarkomus duomenis apie apdraustojo ir nukentėjusio trečiojo asmens sveikatos būklę, suteiktas gydymo paslaugas, nustatytus susirgimus, patirtas traumas ir mirties priežastis.

15.7. Atsižvelgiant į Civilinio kodekso 6.1001 straipsnio ir BCA taisyklių 12.11 punkto nuostatas dėl dvigubo draudimo teisinių pasekmių, pagal kurias draudimo sumai viršijant draudimo vertę apdraudus tą patį objektą pagal kelias draudimo sutartis su skirtingais draudikais, draudimo išmoka, kurią turi mokėti kiekvienas draudikas, sumažinama proporcingai draudimo sumos sumažinimui pagal atitinkamą draudimo sutartį, Draudikas draudimo sutarties vykdymo tikslais, t. y. siekdamas nustatyti mokėtinos draudimo išmokos dydį, gali kreiptis į kitus draudikus dėl informacijos apie draudimo sutartis dėl to paties objekto.

15.8. Daugiau nuostatų apie Draudiko atliekamą asmens duomenų tvarkymą, duomenų saugojimo terminus, duomenų subjektų teises ir jų įgyvendinimą yra įtvirtinta Draudiko Privatumo politikoje.

XVI. PAPILDOMOS SĄLYGOS

16.1. Šalys gali susitarti dėl Papildomų draudimo sąlygų, nurodytų BCA taisyklių Specialiojoje dalyje taikymo, pagal kurias išplečiama Draudiko teikiama draudimo apsauga, įtraukiant draudimo liudijime ar sunumeruotuose draudimo sutarties prieduose išvardintas Papildomas draudimo sąlygas. Draudimo apsauga yra teikiama tik tokios apimties, kokią apibrėžia į sutartį įtrauktos Papildomos draudimo sąlygos turinys, jei šalys kitaip nesusitarė pagal individualias draudimo sąlygas.

16.2. Draudiko atsakomybė pagal šias Papildomas draudimo sąlygas yra ribojama draudimo sutartyje nustatyta draudimo suma arba sublimitu.

16.3. Visoms Specialiojoje dalyje nurodytoms Papildomoms draudimo sąlygoms taikomos BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatos. Esant BCA taisyklių ir Papildomų draudimo sąlygų prieštaravimams, Draudikas pirmiausia vadovaujasi Papildomomis draudimo sąlygomis.

Deividas Raipa
Valdybos pirmininkas

Nicolas Mucherl
Valdybos narys

SPECIALIOJI DALIS PAPILDOMOS DRAUDIMO SĄLYGOS

Papildoma draudimo sąlyga Nr. 1 Darbdavio civilinė atsakomybė (DCA)

I. Sąvokos

1.1. Nelaimingas atsitikimas darbe – įvykis darbe arba pakeliui į darbą arba iš darbo, įskaitant eismo įvykį darbo metu, teisės aktų nustatyta tvarka ištirtas ir pripažintas nelaimingu atsitikimu darbe (pakeliui į/ iš darbo), kurio padarinys – darbuotojo sužalojimas. Ši sąvoka neapima darbuotojo sužalojimo dėl profesinės ligos, susijusios ar nesusijusios su atliekamu darbu ir jo aplinka.

1.2. Nelaimingas atsitikimas pekeliui į darbą ar iš darbo – įvykis, darbuotojui vykstant pakeliui į darbą ar iš darbo, įvykęs darbuotojo darbo dienomis, įvykęs kelyje tarp darbovietės ir gyvenamosios vietos, taip pat ne darbo vietos teritorijoje, kurioje darbuotojas gali būti pertraukos pailsėti ir (ar) pavalgyti metu ir (ar) teritorijoje, kurioje yra išmokamas darbo užmokestis.

1.3. Profesinė liga – bet koks ūmus ar lėtinis darbuotojo sveikatos sutrikimas, pablogėjimas, kurį sukėlė vienas ar daugiau kenksmingų ir (ar) pavojingų darbo aplinkos veiksnių ir nustatyta tvarka pripažintas profesine liga.

1.4. Darbo vieta – vieta, kurioje darbuotojas turi vykdyti savo darbinės pareigas, t. y. dirbti. Darbo vietą nustato darbo sutartis, darbo vidaus taisyklės, kiti dokumentai ir teisės aktai.

II. Draudimo objektas ir draudžiamieji įvykiai

2.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, Draudikas į draudimo apsaugą įtraukia Apdraustojo civilinę atsakomybę už žalą, padarytą jo darbuotojams, kilusią dėl nelaimingo atsitikimo darbo metu ir (ar) pekeliui į darbą ar iš darbo. Žala Darbuotojui turi būti tiesioginė apdraustos Apdraustojo ūkinės veiklos pasekmė, o žalos atsiradimas susijęs su darbine veikla Apdraustajam. Kartu draudžiama ir neturtinė (moralinė) žala, kuri kilo kaip Apdraustojo darbuotojo kūno sužalojimo pasekmė.

2.2. Jeigu nesutarta kitaip, draudimo apsauga galioja darbo vietoje ir tarnybinių komandiruočių metu Lietuvos Respublikos teritorijoje. Draudimo apsaugos galiojimo teritorija aiškiai įvardinama draudimo sutartyje. Draudimo apsauga taikoma dėl žalos, atsiradusios už Lietuvos Respublikos teritorijos ribų, jei Apdraustojo darbuotojai Apdraustajam, kaip darbdaviui, pateikia reikalavimus ar ieškinius, kurie nagrinėjami pagal Lietuvos Respublikos teisės normas ir yra teisingi Lietuvos teismams.

2.3. Jeigu yra pateikti keli reikalavimai, atsiradę dėl tos pačios priežasties, tačiau žalos padarymo momento negalima tiksliai nustatyti, toks atvejis bus laikomas vienu draudžiamuoju įvykiu, o žala - padaryta tuo momentu, kai Apdraustajam buvo pareikštas pirmas reikalavimas atlyginti nuostolius. Kiekvieno reikalavimo atitikimas BCA taisyklių Bendrosios dalies 3.5 punkte nustatytoms sąlygoms vertinamas atskirai.

III. Nedraudžiamieji įvykiai

3.1. Pagal šią papildomą draudimo sąlygą Draudikas neatsako už žalą:

3.1.1. Atsiradusią dėl profesinių ligų, bet kokių užkrečiamų ligų, ir už žalą, kurią darbuotojas patyrė dėl gydytojo nustatyto gydymo režimo pažeidimo;

3.1.2. Padarytą piniginių vertybėms;

3.1.3. Padarytą darbuotojo materialiam turtui, jeigu nesutarta kitaip;

3.1.4. Kuri atlyginama pensijomis, socialinio draudimo išmokomis ir kitomis pašalpomis, mokamomis atitinkamų institucijų, taip pat pagal

transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartį, išskyrus atvejus, kai nurodytas išmokas išmokėję subjektai įgyja atgręžtinio reikalavimo teisę Apdraustojo atžvilgiu (laikantis šio skyriaus 3.1.3 punkto);

3.1.5. Atsiradusią dėl nelaimingo atsitikimo darbe, kuris įvyko dėl ligos arba ligos sukkelto priepuolio, kuris buvo nelaimingo atsitikimo priežastimi (epilepsija, insultas, infarktas ir pan.);

3.1.6. Atsiradusią, kai darbuotojas savavališkai (be darbdavio žinios) dirbo sau (savo interesais) ar užsiėmė veikla, nesusijusia su darbo funkcijų atlikimu;

3.1.7. Kurią darbuotojas patyrė vykdydamas veiklą, nenurodytą draudimo liudijime;

3.1.8. Padarytą darbuotojui dėl Apdraustojo veiklos, kurioje ikiteisminio tyrimo institucija arba teismas nustatė nusikalstamos veiklos požymius arba kad ši veika yra susijusi su administraciniu teisės pažeidimu;

3.1.9. Kurią darbuotojas patyrė dėl to, kad buvo apsvaigęs nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių ir (ar) toksinių medžiagų ir tai nebuvo susiję su technologiniu procesu, jei tai turėjo ar galėjo turėti įtakos nelaimingo atsitikimo įvykiui ar žalos padidėjimui, jeigu nesutarta kitaip;

3.1.10. Padarytą nelegaliai Apdraustojo naudai dirbančiam darbuotojui;

3.1.11. Kuri buvo padaryta darbuotojui dėl prieš jį panaudotos psichinės ir (ar) fizinės prievartos, smurto, jeigu smurto aplinkybės ir motyvai nesusiję su darbu;

3.1.12. Kuri buvo padaryta darbuotojui, kai jis dalyvavo trukdant dirbti kitiems, stabdant darbo procesą, dalyvaujant kitose įmonės neramumuose, streike, lokaute ir panašiai;

3.1.13. Padarytą darbuotojui dėl to, kad Apdraustasis per nustatytą laiką nepašalino aplinkybių, kurias pašalinti privalėjo pagal institucijų ir (ar) Draudiko raštiškus reikalavimus; taip pat už žalą, atsiradusią darbuotojui dėl to, kad pats darbuotojas pažeidė darbų saugos reikalavimus ir prieš tai per paskutinius 6 kalendorinius mėnesius jau buvo raštu įspėtas darbdavio ar pastarojo įgalioto asmens;

3.1.14. Atsiradusią, kai darbuotojas sąmoningai ar tyčia siekė sukelti nelaimingą atsitikimą;

3.1.15. Atsiradusią darbuotojui atliekant darbus, kurių atlikimui reikalingas specialus kvalifikacinis pasiruošimas, apmokymas, instruktavimas ar (ir) atitinkamas specialus kompetentingų įstaigų (komisijų) išduotas leidimas, kurio darbuotojas neturėjo (darbui prie aukštos įtampos, specialiomis mašinomis, aukštumoje ir panašiai);

3.1.16. Padarytą darbuotojui, dėl Apdraustojo, kaip darbdavio, sutartinių įsipareigojimų nevykdymo ar netinkamo vykdymo;

3.1.17. BCA taisyklių Bendrosios dalies IV skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.1 punktą.

IV. Draudimo rizikos padidėjimas

4.1. Draudimo rizikos padidėjimu laikoma, kai draudimo apsaugos metu pasikeičia šie duomenys:

4.1.1. Apdraustojo vykdomos veiklos pasikeitimas arba kitų vykdomų veiklų atsiradimas;

4.1.2. Apdraustojo darbuotojų skaičiaus padidėjimas daugiau nei 30%;

4.1.3. Kita svarbi informacija nurodyta prašyme sudaryti draudimo sutartį ar kurios Draudikas prašė pateikti ir yra nurodęs draudimo liudijime ar jo prieduose;

4.1.4. BCA taisyklėse nurodytos aplinkybės, susijusios su draudimo rizikos padidėjimu.

4.2. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas privalo nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 7 (septynias) kalendorines dienas raštu pranešti Draudikui apie visas aplinkybes, galinčias turėti įtakos draudžiamojam įvykiui ir (ar) žalos Draudimo objektui atsiradimui bei galimų nuostolių dydžiui (draudimo rizikos padidėjimui ar sumažėjimui).

V. Šalių teisės ir pareigos

5.1. Draudikas draudimo išmoką išmoka Apdraustojo darbuotojui, patyrusiam žalą, arba teisėtam reikalavimo pareiškėjui Apdraustojo darbuotojo mirties atveju, arba pačiam Draudėjui, kuris raštu suderino su Draudiku ir atlygino nukentėjusiam darbuotojui padarytą žalą.

5.2. Įvykį pripažinus draudžiamuoju, Draudikas išmoka draudimo išmoką:

5.2.1. Trišalio rašytinio taikaus susitarimo tarp nukentėjusio asmens (jo mirties atveju – teisėto reikalavimo pareiškėjo), Apdraustojo ir Draudiko pagrindu;

5.2.2. Kai yra įsiteisėjusi teismo nutartis dėl Apdraustojo ir nukentėjusių asmenų sudarytos taikos sutarties, kurios sudarymui ir sąlygoms raštiškai pritarė;

5.2.3. Įsiteisėjusio, neapskųsto teismo sprendimo civilinėje byloje, kuriuo priteistas žalos dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar pakeliui į (iš) darbą žalos atlyginimas, kai įvykis pripažįstamas draudžiamuoju pagal taisykles, pagrindu. Draudikas privalo būti raštu informuotas apie tokią civilinę bylą ir turėti teisę joje dalyvauti.

VI. Kitos sąlygos

6.1. Net jeigu į draudimo sutartį taip pat yra įtraukiamos šių Taisyklių Papildomos draudimo sąlygos Nr. 11 ir (ar) 12, pagal šią sąlygą apdrausta darbdavio civilinė atsakomybė neapima Apdraustojo subrangovų atsakomybės už žalą, padarytą jų darbuotojams.

6.2. Darbuotojo sveikatos sužalojimo atveju Draudikas moka draudimo išmoką žalai atlyginti tiek, kiek ji nebuvo atlyginta Draudėjo, Valstybinio socialinio draudimo fondo ar kitų asmenų išmokomis.

6.3. Kai šios sąlygos 6.2 punkte nurodytas išmokas išmokėję subjektai įgyja atgręžtinio reikalavimo (subrogacijos) teisę į Apdraustąjį, laikantis kitų draudimo sąlygų, Draudikas atlygina šias Apdraustojo atlygintinas išmokas.

6.4. Esant BCA taisyklių ir Papildomų draudimo sąlygų prieštaravimams, Draudikas pirmiausia vadovaujasi Papildomomis draudimo sąlygomis.

Papildoma draudimo sąlyga Nr. 2

Civilinės atsakomybės už žalą Apdraustojo nuomos, panaudos, išperkamosios nuomos ar panašių sutarčių pagrindais naudojamam nekilnojamam ir kilnojamam turtui (nuomininko/gyventojų civilinė atsakomybė) įtraukimas bei už žalą turtui, padarytą Apdraustajam teikiant apdorėjimo, valymo, remonto, priežiūros ar kitas paslaugas, bei už žalą trečiųjų šalių kilnojamam turtui (įskaitant mechanines transporto priemones ir jų standartinius priedus), kuriuo rūpinasi, kurį prižiūri ar kontroliuoja Apdraustasis

I. Draudimo objektas:

1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, Draudikas į draudimo apsaugą įtraukia Apdraustojo civilinę atsakomybę už žalą, padarytą Apdraustojo nuomos, panaudos, išperkamosios nuomos ar panašių sutarčių pagrindais naudojamam nekilnojamam ir kilnojamam turtui, įskaitant jo dalis, naudojamam Apdraustojo vykdomoje veikloje, ir už žalą kilnojamam ir nekilnojamam turtui, kuris yra apdorojamas, valomas, remontuojamas, prižiūrimas ar jo atžvilgiu yra atliekami kiti veiksmai, įeinantys į Apdraustojo teikiamų paslaugų apimtį, už žalą, padarytą paslaugų teikimo metu ar per laikotarpį nuo turto priėmimo iki jo perdavimo užsakovui, bei už žalą trečiųjų šalių kilnojamam turtui (įskaitant mechanines transporto priemones ir jų standartinius priedus), kuriuo rūpinasi, kurį prižiūri ar kontroliuoja Apdraustasis, įskaitant jų sugadinimą, sunaikinimą ar praradimą dėl vagystės su įsilaužimu ar plėšikavimo.

Draudimo objektas pagal šią Papildomą draudimo sąlygą yra Apdraustojo civilinė atsakomybė, kilusi dėl Apdraustojo kaltės padariusi žalą teisėtu pagrindu valdomam Apdraustajam turtui. Laikoma, kad turto vertė yra jo likutinė vertė, jei draudimo liudijime nenurodyta kitaip.

1.2. Likutinė vertė – vertė, atitinkanti turto atkūrimo išlaidas iki prieš tai buvusios, bet nepagerintos būklės, atėmus atitinkamo turto nusidėvėjimą.

II. Nedraudžiamieji įvykiai

2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą, Draudikas nedraudžia Apdraustojo atsakomybės už žalą:

A. Žemiau paminėtos išimtys yra susijusios su žala nekilnojamam ir kilnojamam turtui, įskaitant jo dalis, kurį Apdraustasis naudoja pagal nuomą, panaudą

2.1.1. Atsiradusią dėl įprasto, natūralaus pastatų, statinių, patalpų, objektų, daiktų nuosavybės nusidėvėjimo;

2.1.2. Žemei;

2.1.3. Mechaninėms transporto priemonėms, jų standartiniams priedams bei šiose transporto priemonėse paliktiems daiktams (šios išimtys yra taikomos nuomininko/gyventojų atsakomybei);

2.1.4. Elektroninei ar kompiuterinei įrangai;

B. Žemiau paminėtos išimtys yra susijusios su žala nekilnojamam ir kilnojamam turtui, kuris yra apdorojamas, valomas, remontuojamas, prižiūrimas ar jo atžvilgiu yra atliekami kiti veiksmai, įeinantys į Apdraustojo teikiamų paslaugų apimtį, už žalą, padarytą paslaugų teikimo metu ar per laikotarpį nuo turto priėmimo iki jo perdavimo užsakovui

2.1.5. Kuri yra nuosavybės praradimas, neįvykstantis dėl tos nuosavybės sugadinimo ar sunaikinimo;

2.1.6. Piniginėms vertybėms, bet kokio tipo dokumentams ir meno kūriniams, archyvams ar kolekcijoms;

2.1.7. Padarytą pakrovimo/ iškrovimo metu;

2.1.8. Padarytai per bandomuosius važiavimus, daugiau nei 10 km nutolusius nuo vietos, kur yra teikiama paslauga;

C. Žemiau paminėtos išimtys yra susijusios su žala trečiųjų šalių kilnojamam turtui (neįskaitant mechaninių transporto priemonių ir jų standartinių priedų), kuriuo rūpinasi, kurį prižiūri ar kontroliuoja Apdraustasis

2.1.9. Mechaninėms transporto priemonėms, jų standartinei įrangai ir šiose transporto priemonėse paliktiems daiktams;

2.1.10. Kylančią dėl turto vagystės, kurioje, kaip įrodyta, dalyvavo, ar prie kurios prisidėjo Apdraustojo darbuotojas ar subrangovas;

2.1.11. Turtui (daiktams), kuris yra apdorojamas, valomas, remontuojamas, prižiūrimas pakuojamas ar jo atžvilgiu yra atliekami kiti veiksmai – tų veiksmų atlikimo metu;

2.1.12. Turtui, kurį Apdraustasis naudoja pagal nuomos, panaudos, išperkamosios nuomos ar panašias sutartis;

D. Žemiau paminėtos išimtys yra susijusios su žala trečiųjų šalių mechaninėms transporto priemonėms, įskaitant jų standartinius priedus, kurias prižiūri ar kontroliuoja Apdraustasis

2.1.13. Kurią sudaro turto praradimas, išskyrus standartinės įrangos iš transporto priemonės vidaus praradimą (išskyrus nuostolius dėl vagystės su įsilaužimu ir vagysčių iš automobilio bagažinės);

2.1.14. Atsiradusią automobilių stovėjimo aikštelės/ėje personalui nesilaikant parkavimo nuostatų;

2.1.15. Atsiradusią per laikotarpį, kai automobilių stovėjimo aikštelė buvo palikta be priežiūros;

2.1.16. Sukeltą gamtos jėgų: uragano, potvynių, krušos, griaustinio, liūties;

2.1.17. Padarytą gabenamam kroviniui;

2.1.18. Atsiradusią dėl mechaninės transporto priemonės, jos priedų

arba bagažinėje palikto turto vagystės, kurioje dalyvauja arba kurią, kaip yra įrodyta, Apdraustojo darbuotojas ar subrangovas, organizuoja;

2.1.19. Atsiradusią dėl transporto priemonės remonto, atlikto automobilių stovėjimo aikštelės teritorijoje.

2.2. BCA taisyklių Bendrosios dalies IV skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.2 punktą, taip pat laikomi nedraudžiamaisiais įvykiais pagal šią papildomą draudimo sąlygą.

III. Kitos sąlygos

3.1. Jeigu abejojama, ar apdorojimo, valymo, remonto, techninės priežiūros arba kitų veiksmų, kuriuos atlieka Apdraustasis, objektu yra visas daiktas ar tik jo dalis, išvardintų veiksmų objektu yra laikoma apdorojimui, valymui, remontui, techninei priežiūrai arba kitiems Apdraustojo vykdomiems veiksams atlikti patikėto turto dalis, kurią funkcinio arba konstrukcinio požiūriu galima atskirti.

3.2. Draudimo apsauga apima Apdraustojo atsakomybę, atsirandančią eksploatuojant automobilių stovėjimo aikšteles, su sąlyga, kad:

3.2.1. Automobilių stovėjimo aikštelė yra nuolat saugoma bent vieno asmens;

3.2.2. Automobilių stovėjimo zona pažymėta ir gerai apšviesta, apsaugota tvora (bent vielos sietu, pritvirtintu prie metalinių konstrukcijų elementų, stacionariai pritvirtintu prie žemės ir ne mažiau kaip 1,4 metro aukščio);

3.2.3. Automobilių stovėjimo aikštelė turi savo eksploatavimo procedūrą (taisykles), kurioje nurodoma ją saugančių asmenų civilinė atsakomybė;

3.2.4. Automobilių stovėjimo aikštelėje yra įrengti vartai arba veikia „ežiai“;

3.2.5. Transporto priemonių įvažiavimas ir išvažiavimas yra fiksuojamas dokumentuose;

3.2.6. Automobilių stovėjimo aikštelėje yra įrengtas ir veikia telefonas.

3.3. Apdraustasis privalo vesti tikslią įvažiuojančių ir išvažiuojančių transporto priemonių apskaitą (kvitas pasirašomas vairuotojo ir automobilių stovėjimo aikštelės sargo) bei laikytis automobilių stovėjimo aikštelės eksploatavimo procedūros (taisyklių).

3.4. Žalos atveju, Apdraustasis privalo:

3.4.1. Apie įvykį nedelsiant pranešti policijai ir Draudikui;

3.4.2. Parengti tikslią avarijos ataskaitą, aprašydamas įvykio priežastis ir aplinkybes, nulėmusias žalą; ataskaita turi būti pasirašyta asmens, paėmusio transporto priemonę iš automobilių stovėjimo aikštelės.

3.5. Tuo atveju, jei nesilaikoma aukščiau aprašytų įsipareigojimų, Draudikas gali sumažinti išmokas, jei dėl nesilaikymo padidėjo nuostoliai arba tai sutrukdė Draudikui nustatyti įvykio aplinkybes ir pasekmes.

Papildoma draudimo sąlyga Nr. 3

Civilinės atsakomybės, susijusios su viešbučių veiklos vykdymu, įtraukimas už žalą viešbučio svečių įsineštiejiems daiktams

I. Draudimo objektas

1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų dėl šios papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, Draudikas į draudimo apsaugą įtraukia Apdraustojo civilinę atsakomybę už žalą turtui, kylančią dėl turto apgadinimo, sunaikinimo arba praradimo dėl vagystės su įsilaužimu ar apiplėšimu, t. y. atlyginama tokia padaryta žala:

1.1.1. Turtui, kurį įsineša viešbučio paslaugomis besinaudojantys viešbučio svečiai;

1.1.2. Turtui, kuriuos viešbučio svečiai viešbučiui patikėjo saugoti. Tokiu atveju, Draudikas atlygina ir tiesioginius nuostolius, atsiradusius dėl saugojimui patiktų piniginių vertybių ir kelionės dokumentų praradimo, sunaikinimo arba pažeidimo, t. y. atlyginamos protingos išlaidos dokumentų

pagaminimui, atkūrimui, kelionės bilietų performinimui ir pan., taip pat atlyginama 70% viešbučio ekonominės klasės kambario kainos, bet ne daugiau nei už 4 nakvynes, tuo atveju, jeigu nukentėjęs trečiasis asmuo, pasibaigus iš anksto išpirktam (rezervuotam) apsigyvenimo laikotarpiui, dėl viešbučio kambarių užimtumo negalės gyventi tame pačiame viešbutyje;

1.2. Vartojamos sąvokos:

1.2.1. Vagystė su įsilaužimu – tai turto užvaldymas arba pasikėsinimas užvaldyti turtą iš tinkamai apsaugotų, užrakintų viešbučio patalpų, pašalinus apsaugą ir užraktus mechaniniu, technologiniu, cheminiu, biologiniu arba kitokiu būdu, taip pat panaudojus fizinę jėgą, arba jas atidarius panaudojant šiam tikslui atitinkamus įrankius bei priemones, pritaikytus, padirbtus arba tikruosius patalpų raktus, kuriuos kaltininkas gavo prieš tai įsibrovęs į kitas patalpas arba apiplėšimo metu, kaltininkui pasislėpus patalpoje iki jos uždarymo, jeigu yra įrodymų dėl kaltininko pasislėpimo patalpoje fakto, taip pat neteisėtą veiką padariusio asmens pasislėpimas atitinkamoje patalpoje, pastate arba statinyje iki jų užrakinimo (uždarymo), jei ši aplinkybė įrodyta ikiteisminio tyrimo metu.

1.2.2. Apiplėšimas – tai turto pagrobimas iš Apdraustojo vietos, panaudojant ar grasinant nedelsiant panaudoti fizinį smurtą arba kitaip atėmus galimybes asmeniui priešintis.

1.2.3. Vertybės - taurieji metalai (visokio pavidalo auksas, sidabras, platinos grupės metalai), brangakmeniai, perlai, tauriųjų metalų ir brangakmenių gaminiai, bižuterija, juvelyriniai bei meno dirbiniai, filatelija, antikvariniai daiktai, numizmatika.

II. Nedraudžiamieji įvykiai:

2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą, Draudikas neapdraudžia Apdraustojo atsakomybės už žalą:

2.1.1. Atsiradusią dėl turto praradimo, kurį jų naudotojai įsinešė į viešbučio maitinimo paskirties patalpas, kirpyklas, kitas viešbučio paslaugų teikimo patalpas, esančias viešbučio teritorijoje;

2.1.2. Atsiradusią dėl viešbučio daiktų, paliktų be priežiūros viešbučio teritorijoje, holuose, koridoriuose, praradimo ar dingimo;

2.1.3. Atsiradusią dėl piniginių vertybių ir dokumentų dingimo, praradimo dėl nenustatytos priežasties;

2.1.4. Atsiradusią antikvariniams daiktams, vertybėms;

2.1.5. Atsiradusią dėl viešbučio svečių daiktų praradimo ne dėl vagystės su įsilaužimu (apiplėšimo);

2.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių Bendrosios dalies IV skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.3 punktą.

III. Draudėjo pareigos

3.1. Apdraustasis privalo vesti saugoti priimamų daiktų, nurodytų šios sąlygos 1.1.2 punkte, apskaitą, kurioje būtų nurodyti duomenys, būtini savininko daiktui identifikuoti, daikto aprašas ir vertė bei daiktą saugoti pridudančio ir atsiimančio asmens parašas.

3.2. Piniginių vertybių žalos atveju, Draudikas atsako išimtinai tik, jeigu Apdraustasis pinigines vertybes laiko uždarytame, prie grindų arba sienos tvirtai pritvirtintame seife (slėptuvėje), t. y. šarvuotame seife, betoniniame – plieniniame seife, plieno slėptuvėje arba seife.

3.3. Įvykus įvykiui, Apdraustasis privalo nedelsiant pranešti apie įvykį policijai.

3.4. Apdraustasis privalo nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 2 darbo dienas, raštu pranešti apie žalą Draudikui ir pateikti visą Draudiko prašomą informaciją apie įvykį.

3.5. Nevykdant šio skyriaus 3.1, 3.2 ir 3.3 punktuose nurodytų reikalavimų, Draudikas turi teisę nemokėti arba atitinkamai sumažinti draudimo išmoką, jeigu dėl reikalavimų nevykdymo žala padidėjo arba tapo neįmanoma nustatyti įvykio aplinkybes ir/ ar padarinius.

3.6. Paaiškėjus, kad turto vagystės atveju dalyvavo, bendrininkavo,

talkininkavo arba tarpininkavo Apdraustojų darbuotojai ar su Apdraustuojų susiję asmenys, Draudikas atlyginęs žalą, visais atvejais turi atgręžtinio reikalavimo teisę dėl išmokėtos draudimo išmokos į nustatytą kaltininką.

Papildoma draudimo sąlyga Nr. 4

Civilinės atsakomybės už gamtai padarytą žalą, susijusią su kokių nors kenksmingų medžiagų emisija, įtraukimas (72 valandų sąlyga)

I. Draudimo objektas:

1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, Draudikas į draudimo apsaugą įtraukia Draudėjo civilinę atsakomybę, kylančią dėl Apdraustojų apdrausta veikla padarytos žalos gamtai ar jos elementams (gruntui, dirvai, atmosferai arba vandens šaltiniams, upėms, kanalams arba vandens rezervuarams), atsiradusios dėl kokių nors kenksmingų medžiagų emisijos ir šios žalos likvidavimo.

1.2. Terminas „emisija“ apima šiuos reiškinius: išsiliejimą, ištekėjimą, išpumpavimą, išliejimą, išsilaisvinimą, įstūmimą, išmetimą arba pašalinimą, išsiskyrimą, išbarstymą, nuotėkį.

1.3. Trečiojo asmens pareikštas reikalavimas atlyginti padarytą žalą pripažįstamas draudžiamuoju įvykiu tik tada, jeigu be BCA taisyklių Bendroje dalyje išvardintų sąlygų (Bendrosios dalies 3.5. punktą), taip pat atitinka visos žemiau išvardintos sąlygos:

1.3.1. Žalą sukelti kenksmingų medžiagų emisija turi būti staigus, netikėto, neįmanomo numatyti įvykio pobūdžio, kuriam neįmanoma užkirsti kelio, o Apdraustasis atsakingai vykdyti įmonės veiklą, nepažeidė aplinkos apsaugos teisės aktų, laikėsi visų atsakingų institucijų nurodymų. Jei įvykį lėmė lėtas, laipsniškas veiksnys, tęstinis veiksmas ar įvyko pasikartojantis įvykis, laikoma, kad įvykęs įvykis šios sąlygos neatitinka;

1.3.2. Kenksmingos medžiagos emisijos pradžia įvyko draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu;

1.3.3. Žalą sukeltiančios kenksmingos medžiagos emisijos faktas Apdraustajam ir (ar) atsakingoms valstybės institucijoms tapo žinomas per 72 valandas nuo emisijos pradžios akimirkos;

1.3.4. Įvykis, dėl kurio kilo sveikatos sutrikimas ir (ar) turto sugadinimas, yra kenksmingų medžiagų emisijos pasekmė ir pasireiškė per 72 valandas nuo emisijos pradžios;

1.3.5. Apie įvykį ir galimą žalą Draudikas buvo informuotas raštu nedelsiant, bet ne vėliau nei per 30 kalendorinių dienų nuo kenksmingos medžiagos emisijos pradžios. Jeigu sąmoningai arba akivaizdžiai apलाईiai nepaisoma nurodyto termino, Draudikas gali atitinkamai sumažinti ar nemokėti draudimo išmokos, jeigu dėl termino pažeidimo žala padidėjo arba tapo neįmanoma nustatyti įvykio aplinkybių ir/ ar padarinių.

II. Nedraudžiamieji įvykiai:

2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą, Draudikas neatlygina:

2.1.1. Apdraustojų papildomų išlaidų, susijusių su aplinkai kenksmingų medžiagų šalinimu iš nekilnojamo turto (teritorijos), kuris yra Apdraustojų teisėta nuosavybė, jo valdoma kaip patikėtas turtas, nuomos ar kitos sutarties pagrindu, arba jo prižiūrima kitokiu būdu, taip pat dėl Apdraustojų valdomo ar Apdraustojų atsakomybėje esančio kito turto (vandens, žemės, oro augalijos ar gyvūnijos) užteršimo išvalymo, pašalinimo, panaikinimo;

2.1.2. Apdraustajam skirtų baudų už aplinkosaugos reikalavimų nesilaikymą, jei nesutarta kitaip;

2.1.3. Žalos, atsiradusios dėl aplinkos apsaugos teisės aktų pažeidimo ar (ir) atsakingų institucijų nurodymų nesilaikymo, jei nesutarta kitaip;

2.1.4. Žalos, padarytos vykdydamas veiklą be atitinkamo institucijų išduoto

leidimo, kai jis privalomas pagal teisės aktus;

2.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių Bendrosios dalies IV skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.4 punktą.

Papildoma draudimo sąlyga Nr. 5

Draudimo apsaugos galiojimo teritorijos išplėtimas už Lietuvos Respublikos ribų

I. Draudimo objektas

1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, draudimo apsaugos galiojimo teritorija išplečiama už Lietuvos Respublikos teritorijos ribų.

II. Kitos sąlygos

2.1. Pagal šią draudimo sąlygą, sutariama, kad draudimo apsauga už Lietuvos Respublikos ribų galioja tik tose šalyse ir (ar) teritorijose, kurios draudimo sutarties dieną buvo nurodytos draudimo liudijime ar draudimo liudijimo papildomose pastabose.

2.2. Į draudimo apsaugos galiojimo teritoriją nėra įtrauktos JAV, Kanada ir joms priklausančios teritorijos, nebent draudimo sutartyje būtų nurodyta kitaip.

2.3. Nedraudžiamaisiais įvykiais laikomi BCA taisyklių Bendrosios dalies IV skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.5 punktą.

Papildoma draudimo sąlyga Nr. 6

Daugiabučių namų gyventojų bendrijos civilinės atsakomybės įtraukimas

I. Draudimo objektas

1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, yra draudžiama Apdraustojų civilinė atsakomybė, kylanti dėl bendrosios dalinės nuosavybės teise valdomų bendrojo naudojimo objektų priežiūros ir eksploatacijos trūkumų tretiesiems asmenims padarytos žalos.

1.2. Pagal šią papildomą sąlygą sąvoka:

1.2.1. Apdraustasis yra Bendrija, jos valdyba (bendrijos pirmininkas) ar visuotinis bendrijos narių susirinkimas, jeigu tai neprieštarauja bendrijos įstatams;

1.2.2. Bendrijos nariai, bendrijos valdybos nariai (bendrijos pirmininkas) ar įgaliotas Bendrijos atstovas yra laikomi trečiaja šalimi, kai žala yra padaryta jiems.

1.3. Bendrojo naudojimo objektai yra:

1.3.1. Bendrosios namo konstrukcijos, tokios kaip pamatai, visos laikančiosios sienos ir kolonos, išorinės sienos, bendrojo naudojimo patalpas nuo atskiriems savininkams priklausančių patalpų atskiriančios: sienos, stogas, balkonų bei laiptinių konstrukcijos taip pat fasadų apdailos elementai, įėjimo į namą laiptai ir durys;

1.3.2. Bendroji inžinerinė įranga - daugiabučio namo bendrojo naudojimo vandentiekio, kanalizacijos, dujų, šilumos, elektros, telekomunikacijų tinklai, ventiliacijos kameros, vamzdiniai ir angos, šildymo radiatoriai, elektros skydinės, liftai, kolektyvinės antenos ir kabeliai bei kita bendro naudojimo inžinerinė techninė įranga (su jų maitinimo šaltiniais) bendrojo naudojimo patalpose ar konstrukcijose;

1.3.3. Bendrojo naudojimo patalpos - daugiabučio namo laiptinės, holai, koridoriai, palėpės, sandėliukai, rūšiai, pusrūšiai, vaikų vežimėlių, dviračių laikymo vietos, džiovyklos, garažai ir kitos patalpos, jei jos nuosavybės teise nepriklauso atskiriems patalpų savininkams ar tretiesiems asmenims;

1.3.4. Bendrojo naudojimo teritorija - automobilių stovėjimo vietos, aikštės, vejos, kiemai, augmenija ir medžiai, poilsio įrenginiai, žaidimo ir sporto aikštelės, esančios bendroje nekilnojamojo turto teritorijoje, jei šie nuosavybės teise nepriklauso atskiriems patalpų savininkams ar tretiesiems asmenims.

II. Nedraudžiamieji įvykiai:

2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą Draudikas neapdraudžia Apdraustojo atsakomybės už žalą:

2.1.1. Padarytą vieno daugiabučio namo buto gyventojų ar savininko kitam buto tame name gyventojui ar savininkui;

2.1.2. Kuri kilo bendrojo naudojimo objektuose ir teritorijoje vykdant statybos ir remonto darbus;

2.1.3. Kuri kilo dėl atliktų darbų ar suteiktų paslaugų, kuriuos atliko asmenys, neturintys sertifikatų ar tam tikros institucijos nustatytų leidimų, kurie privalomi pagal teisės aktus;

2.1.4. Kurią bendrijos valdyba (bendrijos pirmininkas) privalo Bendrijai atlyginti, dėl valdybos (bendrijos pirmininko) veikos ir nutarimų (sprendimų), priimtų pažeidžiant bendrijos įstatus ir kitus Lietuvos Respublikos įstatymus;

2.1.5. Kurios tiesiogine priežastimi yra neigiamas gyventojų bendrijos arba jos valdybos narių ar bendrijos pirmininko ar daugiabučio namo savininkų sprendimas dėl remonto darbų būtinybės;

2.1.6. Kuri kilo šurkščiai pažeidus teisės aktų nustatytus statinių naudojimo ir priežiūros reikalavimus, darbų saugos, higienos, aplinkosaugos, priešgaisrinių ir kitus specialiuosius reikalavimus.

2.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių Bendrosios dalies IV skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.6 punktą.

Papildoma draudimo sąlyga Nr. 7

Civilinės atsakomybės už organizuojamo renginio metu padarytą žalą įtraukimas

I. Draudimo objektas

1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, Draudikas į draudimo apsaugą įtraukia Apdraustojo civilinę atsakomybę už žalą renginio Dalyviams, atsiradusią Apdraustojo organizuoto renginio metu.

1.2. Draudimo sutartis taip pat apima renginį vedančių (vadovaujančių, prižiūrinių ir t. t.) asmenų civilinę atsakomybę jiems vykdant savo darbineis pareigas Apdraustajam, taip pat asmenų, veikiančių Apdraustojo nurodymu ir jo naudai, bet nesusijusių su Apdraustuoju darbo teisiniais santykiais, išskyrus asmenis, veikiančius rangos sutarties ar bet kokių paslaugų teikimo sutarties pagrindu, civilinę atsakomybę.

1.3. Draudimo sutartis apima Apdraustojo atsakomybę, susijusią su:

1.3.1. Šventinių renginių organizavimu – vaikų šventės ir stovyklos, kongresai, suvažiavimai, metinių minėjimai, dainų, liaudies, folkloro, muzikos ir įvairūs kiti renginiai;

1.3.2. Įvairių sporto varžybų, šventinių regatų organizavimu;

1.3.3. Įvairių parodų uždarose patalpose arba atvira ore organizavimu;

1.3.4. Įvairių šventinių eitynių, susirinkimų, mitingų organizavimu;

1.3.5. Draudėjo ir Draudiko kitų individualiai sutartų renginių organizavimu.

1.4. Sąvoka „dalyvis“ apima trečiuosius asmenis, renginio metu esančius teritorijoje, kurioje vyksta renginys, ir dalyvaujančius jame kaip žiūrovai, lankytojai, kviestieji svečiai, atlikėjai, muzikantai, sportininkai (varžybų, parodos, eitynių dalyviai), teisėjai, techninio-administruojančio personalo

atstovai. Sąvoka „dalyvis“ taip pat apima Draudėjo ar Apdraustojo darbuotojus, kurie į renginį yra atvykę laisvu nuo savo darbo metu ir nevykdo jokių darbinių pareigų.

II. Nedraudžiamieji įvykiai:

2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą Draudikas neapdraudžia Apdraustojo atsakomybės už žalą:

2.1.1. Kurią patiria policija, priešgaisrinės saugos ir gelbėjimo tarnyba arba kita saugos, sveikatos priežiūros tarnyba bei šių įstaigų darbuotojai, tiesiogiai vykdydami savo profesinę veiklą, taip pat už žalą, kurią minėtieji subjektai sukelia, vykdydami su renginiu susijusią veiklą jo vyksmo vietoje;

2.1.2. Atsiradusią fejerverkų šou metu, jei raštu nesutarta kitaip;

2.1.3. Atsiradusią dėl to, kad Apdraustasis nevykdė įsipareigojimo organizuoti renginį pagal galiojančius darbo ir sveikatos saugos nuostatus, priešgaisrinės saugos taisykles bei techninius ir statybų reikalavimus;

2.1.4. Padarytą lenktynėse dalyvaujantiems gyvūnams ir šių gyvūnų įrangai, parodoje eksponuojamiems daiktams ir objektams, gyvūnams, įrangai, kitiems objektams;

2.1.5. Kurią patyrė Apdraustojo darbuotojas ar jam prilyginamas asmuo, taip pat renginį vedantys (vadovaujantys, prižiūrintys ir t. t.) asmenys;

2.1.6. Padarytą turtui, kurį Apdraustasis buvo išsinuomavęs, pasiskolinęs, įgijęs panaudos ar kitos sutarties pagrindu, įskaitant, tačiau neapsiribojant žalą scenai ir su scena susijusiai įrangai, garso, vaizdo ir šviesos įrangai, jei nesutarta kitaip;

2.1.7. Jei asmenys, kuriems pavesta renginį vesti (vadovauti, prižiūrėti ir t. t.), pareiškia civilinės atsakomybės reikalavimus vieni kitiems arba renginio dalyviai pareiškia civilinės atsakomybės reikalavimus vieni kitiems, jei nesutarta kitaip.

2.2. Draudimo sutartis neapima renginio dalyvių civilinės atsakomybės.

2.3. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių Bendrosios dalies IV skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.7 punktą.

Papildoma draudimo sąlyga Nr. 8

Civilinės atsakomybės už žalą, padarytą tretiesiems asmenims priklausančioms transporto priemonėms arba (ir) konteineriams, vykdant pakrovimo, perkrovimo, iškrovimo darbus, įtraukimas

I. Draudimo objektas

1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, Draudikas į draudimo apsaugą įtraukia Apdraustojo civilinę atsakomybę už žalą:

1.1.1. Padarytą tretiesiems asmenims priklausančioms transporto priemonėms, vykdant pakrovimo, perkrovimo, iškrovimo darbus;

1.1.2. Padarytą tretiesiems asmenims priklausančioms konteineriams jų pakrovimo į transporto priemonę arba iškrovimo iš jos metu.

1.2. Konteineris – kroviniamis gabenti skirta priemonė, neturinti variklio ir negalinti judėti savo eiga.

II. Nedraudžiamieji įvykiai

2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą Draudikas neapdraudžia Apdraustojo atsakomybės už žalą:

2.1.1. Padarytą kraunamoms, perkraunamoms arba iškraunamoms prekėms, produktams, jei nesutarta kitaip;

2.1.2. Susijusią su pakrovimu, perkrovimu ir iškrovimu iš lėktuvo, laivo;

2.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių Bendrosios dalies IV skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.8 punktą.

Papildoma draudimo sąlyga Nr. 9

Civilinės atsakomybės už žalą, padarytą sutartinių darbų ar paslaugų vykdymo metu statybos, žemės ūkio mašinomis, savaeigėmis transporto priemonėmis, įtraukimas

I. Draudimo objektas

1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių, BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, Draudikas į draudimo apsaugą įtraukia Apdraustojo atsakomybę už tretiesiems asmenims padarytą žalą:

1.1.1. Susijusią su statybų, žemės ūkio mašinų ar savaeigių transporto priemonių valdymu, naudojimu, kuri neprivalo būti draudžiama pagal transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomąjį draudimą reguliuojančius teisės aktus ir kurios neprivalo būti registruojamos; ir

1.1.2. Padarytą sutartinių paslaugų atlikimo metu naudojant šias mašinas ar savaeiges transporto priemones.

II. Nedraudžiamieji įvykiai:

2.1. Pagal šią papildomą sąlygą, Draudikas neapdraudžia Apdraustojo atsakomybės už žalą:

2.1.1. Sukeltą minėtas transporto priemones valdant keliuose;

2.1.2. Padarytą asmenų, kurie minėtas transporto priemones valdė neturėdami atitinkamų įgaliojimų ar įstatymų tvarka nustatytų leidimų.

2.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių Bendrosios dalies IV skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.9 punktą.

Papildoma draudimo sąlyga Nr. 10

Civilinės atsakomybės už žalą, padarytą atliekant statybos darbus, įtraukimas

I. Sąvokos:

1.1. Statybos darbai – visi darbai, atliekami statant, remontuojant, rekonstruojant arba griauinant statinį, inžinierinius statinius, tinklus ir (ar) sistemas (įskaitant, bet neapsiribojant – žemės kasimo, mūrijimo, betonavimo, montavimo, pamatų ir stogų įrengimo, stalių, apdailos, įrenginių montavimo, paleidimo ir derinimo darbus);

1.2. Statybvietė – statinio statybos darbų vieta. Statybvietės teritorija gali nesutapti su statybos sklypo ribomis, jeigu jos ribos išplėstos pagal sutartį su atitinkamo žemės sklypo savininku.

II. Draudimo objektas

2.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių, BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, Draudikas į draudimo apsaugą įtraukia Apdraustojo atsakomybę už žalą, padarytą vykdant statybos darbus arba atsiradusią dėl Apdraustojo statybai naudojamų statinių ar kitų objektų trūkumų. Draudimo apsauga galioja tik draudimo liudijime nurodytoje statybvietėje, jeigu nesutarta kitaip.

III. Draudžiamieji įvykiai:

3.1. Draudimo sutartis apima Apdraustojo atsakomybę už žalą trečiojo asmens turtui, atsiradusią statybvietėje Apdraustajam vykdant sprogdinimo, griovimo darbus. Pagal šią sąlygą Draudikas neatsako už žalą:

3.1.1. Kuri yra pasekmė įvykių, įvykusių už apskritimo, kurio spindulys,

matuojamas nuo griauamo statinio, priylgsta griauamo statinio aukščiui, ribų – taikoma griovimo darbams, vykdomiems nenaudojant sprogstamosios medžiagos;

3.1.2. Kuri yra pasekmė įvykių, įvykusių mažiau nei 50 metrų atstumu nuo sprogimo epicentro – tuo atveju, jeigu darbai vykdomi naudojant sprogstamąsias medžiagas.

3.2. Draudžiama Apdraustojo atsakomybė už žalą trečiojo asmens turtui, atsiradusią dėl grunto suslūgimo, statinio (jo dalies) nusėdimo, grunto nuošliaužos, sukeltos vibracijos, kalimo ar plūkimo dėl pneumatinių, hidraulinių kijų, poliakalių arba kitų panašaus pobūdžio mašinų naudojimo. Pagal šią sąlygą Draudikas neatsako už žalą:

3.2.1. Kurios atsiradimas yra numatomas, atsižvelgiant į vykdomų statybos darbų pobūdį ir jų vykdymo būdą;

3.2.2. Kuri yra pasekmė paviršiaus pažeidimų, kurie nepažeidžia nei pastatų, statinių, grunto arba kito turto stabilumo, nei kelia grėsmę jų naudotojams.

3.3. Draudžiama Apdraustojo atsakomybė už žalą, padarytą požeminėms instaliacijoms arba įrenginiams, t. y. dujų, elektros, apšvietimo, vandentiekio – kanalizacijos instaliacijoms, Apdraustajam vykdant darbus arba teikiant paslaugas.

IV. Nedraudžiamieji įvykiai:

4.1. Pagal šią papildomą sąlygą, Draudikas neapdraudžia Apdraustojo atsakomybės už žalą:

4.1.1. Kilusią dėl projektavimo klaidų arba statybos darbų priežiūros vykdymo;

4.1.2. Atsiradusią dėl saugos reikalavimų nesilaikymo, naudojant, saugant, transportuojant, gaminant degias ar sprogstamas medžiagas;

4.1.3. Kilusią dėl to, kad Apdraustasis vykdė darbus pagal nustatyta tvarka nesuderintą ar nepatvirtintą statinio projektą arba tokio statinio projekto pakeitimus;

4.1.4. Kilusią dėl to, kad Apdraustasis vykdė darbus nesilaikydamas patvirtinto statinio projekto ar jo pakeitimų, gamintojų specifikacijų ar nurodymų;

4.1.5. Apdraustajam atliekant žemės kasimo darbus, žemės darbų vykdymo vietoje nepažymėjus esamų požeminių inžinierinių statinių (kabelių, vamzdžių ir bet kokių kitų požeminių įrenginių) vietų, neturint atsakingų valstybės ir/ ar savivaldybės institucijų, žemės darbų vykdymo vietoje esančių požeminių inžinierinių statinių, susisiekimo komunikacijų savininkų (naudotojų, valdytojų) raštiškų sutikimų, nevykdant jų nurodymų, jiems nepranešus ir/ ar nedalyvaujant, kai to reikalauja teisės aktai;

4.1.6. Padarytą Apdraustojo žinioje esančioms prekėms, medžiagoms, įrenginiams ir mechanizmams.

4.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių Bendrosios dalies IV skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.10 punktą.

Papildoma draudimo sąlyga Nr. 11

Civilinės atsakomybės, kylančios dėl Apdraustojo subrangovų padarytos žalos, Draudikui neįgyjant subrogacijos teisės įtraukimas

I. Draudimo objektas

1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių, BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, Draudikas į draudimo apsaugą įtraukia Apdraustojo civilinę atsakomybę už subrangovų padarytą žalą, veikiant Apdraustojo vardu ir (ar) jo naudai dėl draudimo liudijime įvardintos veiklos ar (ir) produkto, už kurią Draudėjas atsako pagal galiojančius teisės aktus.

1.2. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą Draudikas atsisako subrogacijos

teisės į subrangovus dėl išmokėtos draudimo išmokos susigrąžinimo, išskyrus, kai žala padaroma tyčia.

II. Nedraudžiamieji įvykiai

2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą Draudikas netaiko draudimo apsaugos Apdraustojo ir subrangovo reikalavimams vienas kito atžvilgiu, jeigu nesutarta kitaip.

2.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių Bendrosios dalies IV skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.11 punktą

Papildoma draudimo sąlyga Nr. 12

Civilinės atsakomybės, kylančios dėl Apdraustojo subrangovų padarytos žalos, Draudikui įgyjant subrogacijos teisę įtraukimas

I. Draudimo objektas

1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių, BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, Draudikas į draudimo apsaugą įtraukia Apdraustojo atsakomybę už subrangovo padarytą žalą, veikiant Apdraustojo vardu ir (ar) jo naudai, dėl draudimo liudijime įvardintos veiklos ar (ir) produkto už kurią Apdraustasis atsako pagal galiojančius teisės aktus.

1.2. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą Draudikas išlaiko subrogacijos teisę į subrangovą, atsakingą už žalos padarymą, dėl išmokėtos draudimo išmokos susigrąžinimo.

II. Nedraudžiamieji įvykiai

2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą Draudikas netaiko draudimo apsaugos Apdraustojo ir subrangovo reikalavimams vienas kito atžvilgiu, jeigu nesutarta kitaip.

2.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių Bendrosios dalies IV skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.11 punktą.

Papildoma draudimo sąlyga Nr. 13

Civilinės atsakomybės už išlaidas, patirtas dėl Apdraustojo pateikto defektų turinčio produkto demontavimo ir kokybiško produkto montavimo, įtraukimas

I. Draudimo objektas

1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, Draudikas į draudimo apsaugą įtraukia Apdraustojo atsakomybę už išlaidas, kurias tretieji asmenys patiria dėl Apdraustojo pateikto defektų turinčio produkto demontavimo ir atitinkamai kokybiško produkto montavimo.

1.2. Draudimo sutartis apima defektų turinčio produkto buvimo vietos nustatymo, jo išmontavimo, defekto pašalinimo arba atskyrimo išlaidas ir atitinkamai kokybiško produkto montavimo, tvirtinimo arba sujungimo išlaidas, neviršijant trečiojo asmens patirtų išlaidų dydžio.

II. Nedraudžiamieji įvykiai:

2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą Draudikas neapdraudžia Apdraustojo atsakomybės už žalą:

2.1.1. Situacijoje, kai Apdraustasis pats sumontavo ar surinko defektų

turintį produktą arba atitinkamai pavedė atlikti kitiems asmenims jo sumontavimą ar surinkimą Apdraustojo vardu ir jo sąskaita;

2.1.2. Susijusių su kokybiško produkto įsigijimu, įskaitant jo transportavimo nukentėjusiam asmeniui išlaidas;

2.1.3. Atsiradusių dėl bet kokio produkto pažeidimo transportavimo metu;

2.1.4. Jeigu defektų turintis produktas yra sudedamąja motorinių transporto priemonių, orlaivių ir erdvėlaivių ar vandens transporto priemonių, laivų dalimi, nebent Apdraustasis nežinojo ir, dėdamas sąžiningas pastangas, nebūtų galėjęs sužinoti, kad jo produktai yra naudojami tokiais tikslais;

2.1.5. Atsiradusių dėl bet kokio pobūdžio vėlavimų;

2.1.6. Susijusių su negautomis pajamomis;

2.1.7. Kilusių dėl to, kad produktas buvo sumontuotas ar eksploatuojamas nesilaikant gamintojo instrukcijos nurodymų;

2.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių Bendrosios dalies IV skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.12 punktą.

III. Kitos sąlygos

3.1. Jeigu išmontuoti defektų turintį produktą yra neįmanoma arba ekonomiškai netikslinga, draudimo apsauga apima kitokių (alternatyvių) veiksmų išlaidas, kurios negali viršyti defektų turinčio produkto keitimo išlaidų. Imantis kitokių (alternatyvių) veiksmų bet ne produkto keitimo nauju, imamasi atitinkamų priemonių defektų turinčio produkto padariniams išvengti.

3.2. Reikalavimas dėl defektų turinčio produkto montavimo, demontavimo išlaidų turi būti pareikštas draudimo sutarties galiojimo laikotarpio metu, o defektų turinčio produkto pagaminimo momentas turi būti įvykęs draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu.

Papildoma draudimo sąlyga Nr. 14

Civilinės atsakomybės už trečiųjų asmenų nuostolius, kuriuos jie patiria dėl produktų defektų atsiradimo naudojant, apdorojant, perdirbant Apdraustojo pagamintomis, pateiktomis, sumontuotomis arba prižiūretomis mašinomis ar įrenginiais, įtraukimas

I. Draudimo objektas

1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, Draudikas į draudimo apsaugą įtraukia Apdraustojo atsakomybę atlyginti trečiųjų asmenų patirtus nuostolius, kilusius dėl produktų defektų, kurie atsirado šiuos produktus gaminant, apdorojant arba perdirbant Apdraustojo pateiktomis (pagamintomis, sumontuotomis ar prižiūretomis) mašinomis arba įrenginiais.

1.2. Taikant šią sąlygą yra atlyginami tokie nuostoliai:

1.2.1. Atsiradę dėl Apdraustojo mašinomis arba įrenginiais pagamintų arba apdorotų produktų sugadinimo arba praradimo;

1.2.2. Trečiųjų asmenų patirtos išlaidos, susijusios su defektų turinčių produktų perdurbimu;

1.2.3. Papildomos išlaidos, patirtos dėl mašinomis arba įrenginiais pagamintų arba apdorotų produktų defektų šalinimo, siekiant sugrąžinti produktams įstatyminius ir rinkos reikalavimus atitinkančią būklę, arba išlaidas, susijusias su kitokiu žalos produktui pašalinimo būdu;

1.2.4. Susiję su negalėjimu parduoti defektų turinčių Apdraustojo pateiktomis mašinomis arba įrenginiais pagamintų, apdorotų arba perdirbtų produktų.

II. Nedraudžiamieji įvykiai

2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą, Draudikas neatsako už patirtus nuostolius:

- 2.1.1.** Atsiradusius dėl bet kokio pobūdžio vėlavimų;
- 2.1.2.** Susijusius su negautomis pajamomis, išskyrus šios sąlygos 1.2.4 punktą.
- 2.2.** Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių Bendrosios dalies IV skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.13 punktą.

III. Kitos sąlygos

3.1. Reikalavimas dėl produkto defektų, atsiradusių panaudojus Apdraustoją pateiktas (pagamintas, sumontuotas ar prižiūrėtas) mašinas arba įrenginius, turi būti pareikštas draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu metu, o defektų turinčio produkto pagaminimo momentas turi būti įvykęs draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu.

Papildoma draudimo sąlyga Nr. 15

Civilinės atsakomybės dėl su vykdoma veikla susijusių Apdraustajam patikėtų ir prarastų dokumentų įtraukimas

I. Draudimo objektas

1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, Draudikas į draudimo apsaugą įtraukia Apdraustoją atsakomybę už padarytą turtinę žalą, kai Apdraustoją atsakomybė kilo dėl jam patikėtų dokumentų visiško ar dalinio sugadinimo, sunaikinimo, praradimo iš Apdraustajam priklausančių patalpų (nuolatinės patikėtų dokumentų saugojimo vietos), įvykus vienam iš žemiau nurodytų įvykių:

- 1.1.1.** Vandalizmas ir (ar) vagystė su įsibrovimu į Apdraustajam priklausančias patalpas;
- 1.1.2.** Gaisras ar dėl gaisro atsiradusių dūmų (suodžių) poveikis;
- 1.1.3.** Žaibo trenkimas;
- 1.1.4.** Užtvindymas (užliejimas).

I.2. Sąvokos:

1.2.1. Vagystė su įsibrovimu – turto užgrobimas arba vagystė iš tinkamai saugomų patalpų, esant bent vienai iš nurodytų sąlygų:

1.2.1.1. Neteisėtas patalpų apsaugos pašalinimas mechaniniu, technologiniu, cheminiu, biologiniu arba kitokiu būdu, taip pat panaudojus fizinę jėgą, arba patekimas į patalpas panaudojant šiam tikslui atitinkamus įrankius bei priemones, pritaikytus, padirbtus arba tikruosius patalpų raktus, įskaitant, bet neapsiribojant kodinius (elektroninius, magnetinius) raktus;

1.2.1.2. Neteisėtą veiklą padariusio asmens pasislėpimas atitinkamoje patalpoje, pastate arba statinyje iki jų užrakinimo (uždarymo). Ši aplinkybė turi būti įrodyta ikiteisminio tyrimo metu.

1.2.2. Vandalizmas - turto sugadinimas arba sunaikinimas dėl trečiųjų asmenų tyčinės veiklos po jų įsilaužimo ar bandymo įsilaužti į apdraustą turtą arba patalpas, kuriose yra apdraustas turtas.

1.2.3. Gaisras – staiga ir netikėtai kylanti ugnis, atsiradusi savaime ar dėl trečiųjų asmenų tyčinės veiklos ne šiam tikslui skirtame židinyje arba išsiveržusi iš jo ir galinti plisti savaime.

1.2.4. Žaibo trenkimas - tiesioginio žaibo iškvos perėjimas į Apdraustoją turtą, dėl kurio šis turtas buvo sugadintas ar sunaikintas.

1.2.5. Užtvindymas (užliejimas) – vandens, vandens garų arba skysčių išsiliejimas iš vamzdžių, miesto arba vietinio vandentiekio, kanalizacijos, šildymo arba technologinių įrenginių, taip pat vandens arba kito skysčio išsiliejimas iš automatiškai įsijungiančios priešgaisrinės gelbėjimo

sistemos, taip pat buities ar pramoninio įrengimo, iš kurio, dėl gedimo, gali išsilieti vanduo, taip pat vandens poveikiui, atsiradusiam dėl sniego arba ledo sankaupų tirpsmo, įvykus staigiam temperatūrų pokyčiui, taip pat vandentiekio čiaupų arba kitų vandens jungiklių bei vožtuvų palikimas atidarytu, jeigu tai buvo padaryta dėl Apdraustoją arba trečiųjų asmenų neatsargumo. Užtvindymu (užliejimu) nelaikomi atvejai, kai priešgaisrinės gelbėjimo sistemos įsijungimas susijęs su gaisro ar jo padarinių šalinimu, taip pat buvo remontuojamos, rekonstruojamos, modernizuojamos pačios vandentiekio sistemos arba pastatas (statinys), kuriame šios sistemos įrengtos.

1.3. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą Apdraustajam patikėti dokumentai suprantami, kaip jo kontroliuojami, saugomi rašytiniai dokumentai ar jų kopijos, pvz., sutartys, žemėlapiai, testamentai, sertifikatai, įrašai, planai, laiškai, kompiuterinės sistemos įrašai ir kita.

1.4. Draudimo apsauga apima:

1.4.1. Faktines dokumentų, kuriuos galima atstatyti, pakeisti, atkūrimo išlaidas;

1.4.2. Trečiojo asmens patirtus nuostolius dėl būtinų ekspertizės, tyrimo darbų, taip pat teismo priteistų išlaidų.

II. Nedraudžiamieji įvykiai

2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą Draudikas neapdraudžia Apdraustoją atsakomybės už žalą:

- 2.1.1.** Kilusią dėl dokumentų dingimo, praradimo, nesant įsibrovimo požymių;
- 2.1.2.** Kilusią, kai patalpose ar pastate, buvo vykdomi remonto darbai ar darbai su ugnimi;
- 2.1.3.** Kilusią dėl dokumentų susidėvėjimo, parazitų, laipsniško temperatūros, klimato sąlygų ar atmosferinių reiškinių poveikio;
- 2.1.4.** Padarytą kompiuterinės sistemos įrašams, laikmenoms;
- 2.1.5.** Padarytą piniginiųms vertybėms.

2.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių Bendrosios dalies IV skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.14 punktą.

III. Kitos sąlygos:

3.1. Ekspertizės, tyrimo darbams atlikti turi būti raštiškas Draudiko sutikimas ir visi dokumentų atkūrimo darbai turi būti raštu suderinti su Draudiku.

3.2. Paaiškėjus, kad turto vagystės atveju dalyvavo, bendrininkavo, talkininkavo arba tarpininkavo Apdraustoją darbuotojai ar su Apdraustuoją susiję asmenys, Draudikas atlyginęs žalą, visais atvejais turi atgręžtinio reikalavimo teisę dėl išmokėtos draudimo išmokos į nustatytą kaltininką.

Papildoma draudimo sąlyga Nr. 16

Civilinės atsakomybės dėl grynųjų finansinių nuostolių atlyginimo įtraukimas

I. Draudimo objektas

1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, Draudikas į draudimo apsaugą įtraukia Apdraustoją civilinę atsakomybę atlyginti trečiųjų asmenų patirtus grynuosius finansinius nuostolius.

1.2. Grynieji finansiniai nuostoliai – tai nuostoliai, kurie kyla ne kaip žalos trečiajam asmeniui dėl jo kūno sužalojimo ar gyvybės atėmimo arba materialaus turto apgadinimo, sunaikinimo (sugadinimo) pasekmė.

II. Nedraudžiamieji įvykiai

2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą Draudikas neapdraudžia Apdraustojo atsakomybės už žalą:

- 2.1.1. Atsiradusią dėl pastovios emisijos (pvz., triukšmas, dūmai, virpesiai, karštis, kvapai, šviesa ir pan.);
  - 2.1.2. Atsiradusią dėl to, kad buvo viršytos sąmatos ir kreditai;
  - 2.1.3. Atsiradusią dėl finansinių, nekilnojamo turto ir kitų ekonominių sandorių organizavimo ar rekomendavimo;
  - 2.1.4. Atsiradusią dėl buhalterinių, mokėjimo klaidų ar dėl darbuotojų nesąžiningumo;
  - 2.1.5. Atsiradusią dėl vietovės ir galimybių studijų, patentų, registruoto dizaino, prekės ženklų ir t. t. teisių pažeidimų, vertės nustatymo;
  - 2.1.6. Atsiradusią dėl sutartų terminų, garantijų ir užtikrinimų nesilaikymo;
  - 2.1.7. Atsiradusią dėl su duomenimis susijusių paslaugų, suteiktų už atlygį;
  - 2.1.8. Atsiradusią dėl paslaugų, susijusių, tuo neapsiribojant, su planavimu, konsultavimu, tyrimu, nagrinėjimu bei konsultacinėmis studijomis;
  - 2.1.9. Atsiradusią dėl prekių reklamacijos ar atsiėmimo;
  - 2.1.10. Atsiradusią dėl baudų už padarytą žalą, baudinių nuostolių ar kitų baudų, delspinigių ir panašių mokėjimų;
  - 2.1.11. Atsiradusią dėl tyčinio įstatymų ar poįstatyminių teisės aktų nesilaikymo, tyčinio kompetentingo asmens nurodymų ar terminų nesilaikymo, ar bet kokio tyčinio pareigų nevykdymo;
  - 2.1.12. Atsiradusią dėl nuostolio, susijusio su prekių dingimu, įskaitant pinigus, vertybinius popierius ir vertybes.
- 2.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių Bendrosios dalies IV skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.15 punktą.

Papildoma draudimo sąlyga Nr. 17

Civilinės atsakomybės dėl Apdraustųjų ar Apdraustųjų ir subrangovų pagal tą pačią draudimo sutartį vieno kitam padarytos žalos (kryžminė atsakomybė) įtraukimas

I. Draudimo objektas

1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, Draudikas į draudimo sutartį įtraukia atsakomybę už žalą, kurią, būdami apdrausti pagal tą pačią draudimo sutartį, vienas kitam padaro Apdraustieji arba Apdraustieji ir subrangovai.

II. Nedraudžiamieji įvykiai

- 2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą, Draudikas neatsako už žalą:
- 2.1.1. Kurią patiria darbdavio darbuotojai dėl darbdavio netinkamo veikimo ar neveikimo;
  - 2.1.2. Kurią patiria darbdavys dėl darbuotojų netinkamo veikimo ar neveikimo;
  - 2.1.3. Daiktams, įrankiams, įrangai (įrenginiams) ar mechanizmams, kuriuos Apdraustieji naudoja savo veikloje, ar kurie yra užsakovo teritorijoje (objekte), saugojimo, valdymo ar laikymo atveju;
  - 2.1.4. Žalos, kilusios dėl Apdraustojo nemokumo ar bankroto.
- 2.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių Bendrosios dalies IV skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.16 punktą.

Papildoma draudimo sąlyga Nr. 18

Civilinės atsakomybės dėl sutartinių prievolių nevykdymo ar netinkamo vykdymo (sutartinė atsakomybė) įtraukimas

I. Draudimo objektas

1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, Draudikas į draudimo apsaugą įtraukia Apdraustojo atsakomybę už trečiams asmenims padarytą turtinę žalą, kuri kilo dėl sutarties nevykdymo ar netinkamo vykdymo.

II. Nedraudžiamieji įvykiai

- 2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą, Draudikas neatsako už žalą:
- 2.1.1. Dėl baudų ar netesybų, taikomų pagal sutartį, jei nesutarta kitaip;
  - 2.1.2. Dėl laiko ar sąmatos viršijimo, jei nesutarta kitaip;
  - 2.1.3. Dėl tyčinio sutartinių prievolių pažeidimo;
  - 2.1.4. Atsiradusią siekiant neteisėtai gauti draudimo išmoką;
  - 2.1.5. Dėl pinigų, patikėtų pagal sutartį pasisavinimo ar iššvaistymo;
  - 2.1.6. Kai reikalaujamas laidavimo draudimo padengimas.
- 2.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių Bendrosios dalies IV skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.17 punktą.

Papildoma draudimo sąlyga Nr. 19

Civilinės atsakomybės už neturtinę (moralinę) žalą įtraukimas

I. Draudimo objektas

- 1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, Draudikas į draudimo apsaugą įtraukia Apdraustojo atsakomybę už trečiajam asmeniui padarytą neturtinę (moralinę) žalą, kuri atsirado Apdraustajam vykdant apdraustą veiklą (dėl apdraustos produkto arba veiklos civilinės atsakomybės), kilusią kaip pasekmė dėl trečiojo asmens sveikatos sužalojimo, sutrikdymo ar gyvybės atėmimo draudžiamąjį įvykiu metu.
- 1.2. Draudimo objektu nėra laikoma ir nedraudžiama civiline atsakomybė dėl neturtinės žalos, draustina pagal privalomąjį transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimą reguliuojančius teisės aktus.

II. Nedraudžiamieji įvykiai

- 2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą, Draudikas neatsako už žalą:
- 2.1.1. Dalykinei reputacijai, dėl garbės ar orumo pažeidimo ir kitų asmeninių neturtinių teisių pažeidimo;
  - 2.1.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių Bendrosios dalies IV skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.18 punktą

Papildoma draudimo sąlyga Nr. 20

Retroaktyvios datos įtraukimas

1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, pagal šią Papildomą draudimo sąlygą įtraukiama Apdraustojo atsakomybė už žalą, atsiradusią retroaktyviu laikotarpiu, t. y. draudimo sutarties šalių sutartu laikotarpiu iki draudimo sutarties galiojimo pradžios.
2. Retroaktyvus laikotarpis nurodomas draudimo liudijime kaip konkreti data ir valanda, nuo kurios taikoma draudimo apsauga, laikantis kitų Draudimo sutartyje nustatytų sąlygų, ir baigiasi, kai prasideda draudimo sutarties laikotarpis pagal draudimo liudijime nustatytą datą.

3. Jeigu nesutarta kitaip, laikoma, kad retroaktyviu laikotarpiu galioja visos draudimo sutartyje numatytos sąlygos. Tokiu atveju atlyginama ir žala, kuri atsirado dėl Apdraustojo veiksmų ar neveikimo, susijusių su apdrausta veikla ar produktu, kai šie veiksmai (neveikimas) buvo atlikti retroaktyviu laikotarpiu, o reikalavimas atlyginti žalą pareikštas draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu.

4. Tuo atveju, kai paaiškėja aplinkybė, kad apie draudžiamąjį įvykį ir reikalavimą Draudėjui buvo žinoma iki draudimo sutarties sudarymo ar draudimo sutarties sudarymo metu, draudimo išmoka nemokama.

5. Draudimo sutarties įsigaliojimas:

5.1. Draudimo sutartis įsigalioja po Draudimo sutartyje nustatytos draudimo įmokos ar pirmosios jos dalies, jei įmokos sumokėjimas išdėstytas dalimis, sumokėjimo, tačiau ne anksčiau nei nuo draudimo liudijime nurodytos draudimo sutarties datos. Sumokėjus draudimo įmoką draudimo sutartis įsigalioja ir draudimo apsauga pradeda taikyti ir retroaktyviu laikotarpiu, t. y. draudžiamiesiems įvykiams, įvykusiems nuo nurodyto draudimo apsaugos laikotarpio pradžios iki sutarties įsigaliojimo.

5.2. Sumokėjus tik dalį draudimo įmokos arba tik dalį pirmos dalies įmokos, jei draudimo įmokos mokėjimas išdėstytas dalimis, draudimo sutartis neįsigalioja ir draudimo apsauga neteikiama, o sumokėta draudimo įmoka per protingą terminą grąžinama Apdraustajam.

5.3. Šiai sąlygai negalioja BCA taisyklių Bendrosios dalies IV skyriaus 4.2.19 punktas.

Papildoma draudimo sąlyga Nr. 21

Išplėstinio laikotarpio reikalavimui pateikti įtraukimas

1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, taip pat į draudimo liudijimą įtrauktų kitų Papildomų draudimo sąlygų, pagal šią Papildomą draudimo sąlygą šalys susitaria, kad reikalavimas dėl Apdraustojo draudimo apsaugos galiojimo metu padarytos žalos trečiajam asmeniui gali būti pateiktas per išplėstinį reikalavimo pateikimo laikotarpį, kuris nustatomas konkrečia data ir valanda. Ši Papildoma sąlyga įtraukiama: arba į draudimo liudijimą draudimo sutarties sudarymo dieną, arba jau galiojančios draudimo sutarties metu, įforminant šios sąlygos išpirkimą priedu prie draudimo sutarties.

2. Tuo atveju, kai ši Papildoma draudimo sąlyga išperkama draudimo sutarties galiojimo metu:

2.1. Prašymą įtraukti šią sąlygą Draudėjas privalo pateikti iki tol, kol nėra pasibaigęs draudimo apsaugos galiojimo laikotarpis;

2.2. Papildoma draudimo įmoka už šią sąlygą turi būti sumokėta ne vėliau kaip paskutinę draudimo apsaugos galiojimo dieną, jeigu nesutarta kitaip. Sutariama, kad laiku nesumokėjus papildomos draudimo įmokos ši Papildoma sąlyga negalioja.

3. Išplėstinis reikalavimo pateikimo laikotarpis prasideda iš karto, nenutrūkstamai po to, kai pasibaigia standartiškai pagal šias BCA taisykles nustatytas reikalavimo pateikimo terminas.

4. Šiai sąlygai negalioja BCA taisyklių Bendrosios dalies IV skyriaus 4.2.20 punktas.

Deividas Raipa
Valdybos pirmininkas

Nicolas Mucherl
Valdybos narys